

VLAAMSE CODEX DIERENWELZIJN

Hoofdstuk I. ALGEMENE BEPALINGEN.....	art. 1 – 4
Hoofdstuk II. HET HOUDEN VAN DIEREN.....	art. 5 – 36
Afdeling 1. Algemene bepalingen.....	art. 5 – 12
Afdeling 2. Voorwaarden inzake onderdak en houden.....	art. 13 – 14
Afdeling 3. Achtergelaten, verloren en zwervende dieren	art. 15 – 18
Afdeling 4. Controle op de voortplanting van dieren.....	art. 19
Afdeling 5. Gebruik van dieren voor ontspanningsdoeleinden.....	art. 20 – 35
Onderafdeling 1. dierentoonstellingen.....	art. 20 – 22
Onderafdeling 2. circussen.....	art. 23 – 24
Onderafdeling 3. kermisattracties en loterijen.....	art. 25 – 28
Onderafdeling 4. snelheids-, kracht-, behendigheids- en uithoudingswedstrijden.....	art. 29 – 31
Onderafdeling 5. roofvogeldemonstraties.....	art. 32 – 34
Onderafdeling 6. overige evenementen	art. 34 – 35
Afdeling 6. Het houden van dieren voor productiedoeleinden	art. 36
HOOFDSTUK III. HANDEL IN DIEREN	art. 37 – 39
HOOFDSTUK IV. VERVOER VAN DIEREN	art. 40 – 41
HOOFDSTUK V. INVOER – DOORVOER VAN DIEREN.....	art. 42
HOOFDSTUK VI. DODEN VAN DIEREN.....	art. 43 – 48
Afdeling 1. Algemene bepalingen.....	art. 43 – 44
Afdeling 2. Bijzondere bepalingen voor slachthuizen	art. 45 – 48
HOOFDSTUK VII. INGREPEN OP DIEREN.....	art. 49 – 52
HOOFDSTUK VIII. DIERPROEVEN.....	art. 53 – 72
Afdeling 1. Toepassingsgebied	art. 53
Afdeling 2. Algemene bepalingen.....	art. 54 – 55
Afdeling 3. Proefdieren.....	art. 56 – 59
Afdeling 4. Erkenningen voor het gebruik van dierproeven	art. 60 – 64
Afdeling 5. Controle-mechanismen.....	art. 65 – 69
Afdeling 6. Verloop van dierproeven	art. 70 – 72
HOOFDSTUK IX. DE RAAD VOOR DIERENWELZIJN.....	art. 73 – 74
HOOFDSTUK X. STRAFBEPALINGEN	art. 75 – 91
Afdeling 1. Handhaving	art. 75 – 77
Afdeling 2. Straffen	art. 78 – 84
Afdeling 3. Bestuurlijke transactie.....	art. 85

Afdeling 4. In beslagname ..... art. 86 – 90

Afdeling 5. Verbeurdverklaring .....art. 91

HOOFDSTUK XI. SLOTBEPALINGEN .....art. 92 – 94

HOOFDSTUK I ALGEMENE BEPALINGEN

Artikel 1. Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Art. 2. Dit decreet regelt het gedrag van de mens ten opzichte van gewervelde dieren.

Dit decreet is ook van toepassing op ongewervelde dieren indien dit expliciet wordt bepaald.

Art. 3. Niemand mag, uitgezonderd bij overmacht, handelingen plegen die niet door dit decreet zijn voorzien en waardoor een dier zonder noodzaak omkomt of zonder noodzaak een verminking, een letsel, of pijn ondergaat.

Art. 4. § 1. Voor de toepassing van dit decreet wordt verstaan onder:

1° bedwelmen: iedere bewust gebruikte methode die een dier pijnloos in een staat van bewusteloosheid en gevoelloosheid brengt, met inbegrip van methodes die onmiddellijk de dood tot gevolg hebben;

2° circus: een al dan niet mobiele inrichting waarin dieren gehouden worden en kunsten vertonen waartoe zij aangezet worden door een trainer of africhter tot vermaak van het publiek, met uitzondering van een dierentuin;

3° controlepost: controlepost zoals bedoeld in verordening (EG) nr. 1255/97 van de Raad van

25 juni 1997 betreffende de communautaire criteria voor halteplaatsen en tot aanpassing van het in richtlijn 91/628/EEG bedoelde reisschema;

4° dierenarts: dierenarts erkend in uitvoering van artikel 4, derde lid, van de wet van 28 augustus 1991 op de uitoefening van de diergeneeskunde;

5° dierenasiel: al dan niet openbare instelling die beschikt over de gepaste inrichting om onderdak en nodige zorgen te verschaffen aan verloren, achtergelaten, verwaarloosde, in beslag genomen of verbeurdverklarde dieren;

6° dierenpension: instelling waar gedurende beperkte zij en tegen vergoeding, onderdak en nodige zorgen aan door hun eigenaar toevertrouwde honden en katten worden verleend;

7° dierentuin : elke voor het publiek toegankelijke inrichting waar levende dieren van niet gedomesticeerde soorten worden gehouden om te worden tentoongesteld, met inbegrip van dierenparken, safariparken, dolfinaria, aquaria en gespecialiseerde verzamelingen, evenwel met uitzondering van circussen, rondreizende tentoonstellingen en handelszaken voor dieren of andere inrichtingen aangeduid door de Vlaamse Regering en voor diegene waar de Vlaamse Regering voorwaarden kan vaststellen voor het houden en verzorgen van de dieren;

8° dierproef: elk al dan niet invasief gebruik van een dier voor experimentele of andere wetenschappelijke doeleinden, waarvan het resultaat bekend of onbekend is, of voor onderwijskundige doeleinden, die bij het dier evenveel of meer pijn, lijden, angst of blijvende schade kan veroorzaken als het inbrengen van een naald volgens goed diergeneeskundig vakmanschap. Dit omvat iedere handeling waarvan het doel of het mogelijke gevolg de geboorte of het uit het ei breken van een dier is, dan wel het in een dergelijke toestand brengen en houden van een genetisch gemodificeerde dierenvariëteit, maar omvat niet het doden van dieren met als enig doel het gebruik van hun organen of weefsels;

9° Dienst: de door de Vlaamse Regering aangewezen dienst die bevoegd is voor het dierenwelzijn;

10° doden: iedere bewust gebruikte methode die resulteert in de dood van een dier;

11° dwangvoeding: het onder dwang toedienen van voeder of drinken;

12° eigenaar of houder: elke natuurlijke of rechtspersoon die permanent of tijdelijk verantwoordelijk is of belast is met de zorg voor dieren;

13° fokker: elke natuurlijke persoon of elke rechtspersoon die door de Vlaamse Regering te bepalen dieren fokt teneinde hen te gebruiken in proeven of hun weefsels of organen voor wetenschappelijke doeleinden te gebruiken, of die hoofdzakelijk voor die doeleinden andere dieren fokt, al dan niet met winstoogmerk;

14° gebruiker: elke natuurlijke persoon of elke rechtspersoon die, al dan niet met winstoogmerk, dieren in proeven gebruikt;

15° grensinspectieposten en plaatsen van uitgang: de grensinspectieposten en de plaatsen van uitgang, vermeld in artikel 2, d) en i), van verordening (EG) Nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van verordening (EG) nr. 1255/97;

16° handelszaak voor dieren: instelling, met uitzondering van het landbouwbedrijf, al dan niet toegankelijk voor het publiek, waar dieren worden gehouden met het doel ze te verhandelen;

17° hondenkwekerij: instelling waarin teven voor de kweek worden gehouden en honden worden verhandeld uit eigen nesten of nesten van andere kwekerijen, die voldoen aan de bepalingen van de wet;

18° identificatie: een individueel, onuitwisbaar en uniek merkteken aanbrengen;

29° identificatiegegevens: het ras, het geslacht, de geboortedatum, de haarkleur en de vachtsoort en, in voorkomend geval, het identificatieteken;

20° inrichting: elke installatie, elk gebouw, elke groep van gebouwen of elk ander pand, met inbegrip van ruimten die niet volledig zijn afgeperkt of overdekt, alsook verplaatsbare voorzieningen;

21° kattenkwekerij: instelling waarin kattinnen voor de kweek worden gehouden en katten worden verhandeld uit eigen nesten of nesten van andere kwekerijen, die voldoen aan de bepalingen van de wet;

22° keuring: evenement waarbij dieren worden beoordeeld op basis van uiterlijke kenmerken, gedragskenmerken en/of prestatiekenmerken, al dan niet aan de hand van standaardkenmerken opgenomen in een rasstandaard;

23° landcommissie: een landcommissie als vermeld in artikel 2.2.1 van het decreet van 28 maart 2014 betreffende de landinrichting;

24° leverancier: elke natuurlijke persoon of elke rechtspersoon die geen fokker is en die dieren levert voor gebruik in proeven of voor het gebruik van hun weefsels of organen voor wetenschappelijke doeleinden, al dan niet met winstoogmerk;

25° markt: officieel erkende plaats waar verzamelingen van dieren worden gehouden met het doel die te verhandelen;

26° Minister: de Vlaamse minister, bevoegd voor het dierenwelzijn;

27° pelsdieren: dieren gehouden met als hoofddoel ze te doden voor het verkrijgen van de pels;

28° proefdier:

a. de levende koppotigen gebruikt of bestemd om te worden gebruikt in dierproeven, of die specifiek worden gehouden opdat hun organen of weefsels voor wetenschappelijke doeleinden kunnen worden gebruikt;

b. de levende niet-menselijke gewervelden gebruikt of bestemd om te worden gebruikt in dierproeven, of die specifiek worden gehouden opdat hun organen of weefsels voor wetenschappelijke doeleinden kunnen worden gebruikt, met inbegrip van hun zich zelfstandig voedende larvale vormen, alsook foetale vormen van zoogdieren met ingang van het laatste derde deel van hun normale ontwikkeling;

c. deze definitie is ook van toepassing op dieren die in dierproeven gebruikt worden en die zich in een vroeger ontwikkelingsstadium dan het in het punt b. genoemde bevinden indien deze dieren voorbij dat ontwikkelingsstadium in leven dienen te blijven en tengevolge van de uitgevoerde dierproeven gevaar lopen om na het bereiken van dat stadium pijn, lijden, angst of blijvende schaden te ondervinden;

29° proefleider: elke persoon die de leiding heeft over een dierproef;

30° project: elk werkprogramma met een welomschreven wetenschappelijk doel dat een of meer dierproeven omvat;

31° rondreizende tentoonstelling: een mobiele inrichting waarin dieren tentoongesteld worden tot vermaak en educatie van het publiek;

32° roofvogel: vogel die behoort tot de familie Accipitridae, Pandionidae, Sagittariidae, Cathartidae, Falconidae, Strigidae of Tytonidae en die in gevangenschap gehouden worden;

33° roofvogeldemonstraties: het dragen, het vrij laten uitvliegen, het tonen van een roofvogel of roofvogels tot vermaak van publiek;

34° slachten: het doden van dieren die bestemd zijn voor menselijke consumptie;

35° tentoonstelling: verzameling van dieren gehouden met het doel de eigenschappen der dieren te laten beoordelen en vergelijken of ze ten educatieve titel voor te stellen en waarvan het hoofddoel niet van handelsaard is;

36° verantwoordelijke: de natuurlijke persoon, eigenaar of houder van een dier, die er gewoonlijk een onmiddellijk beheer of toezicht op uitoefent.

37° verhandelen: in de handel brengen; te koop aanbieden; houden, verwerven, vervoeren, tentoonstellen met het oog op verkoop; ruilen; verkopen; ten kosteloze of bezwarende titel afstaan;

38° vervoerder: een natuurlijke persoon of rechtspersoon die voor eigen rekening of voor rekening van een derde dieren vervoert;

39° verzamelcentrum: plaatsen zoals bedrijven, verzamelplaatsen en markten waar als landbouwhuisdier gehouden eenhoevigen, runderen, schapen, geiten of varkens van verschillende bedrijven samengebracht worden om een partij dieren te vormen;

40° verzorger: de natuurlijke persoon of de door de rechtspersoon aangewezen natuurlijke persoon die permanent of tijdelijk verantwoordelijk is voor of belast is met de zorg voor de dieren.

41° wedstrijd: evenement waarbij dieren in een competitief verband beoordeeld en gerangschikt worden op basis van uiterlijke kenmerken, gedrag, kracht en/of behendigheid;

HOOFDSTUK II HET HOUDEN VAN DIEREN

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Art. 5. § 1. Het is verboden dieren te houden die niet behoren tot de soorten of categorieën vermeld op een door de Vlaamse Regering vastgestelde lijst. Deze lijst doet geen afbreuk aan de wetgeving betreffende de bescherming van bedreigde diersoorten.

§ 2. In afwijking van paragraaf 1 mogen dieren van andere soorten of categorieën dan die aangewezen door de Vlaamse Regering worden gehouden:

1° in dierentuinen;

2° door laboratoria;

3° a) door particulieren, op voorwaarde dat zij bewijzen kunnen voorleggen dat de dieren werden gehouden voor de inwerkingtreding van het in dit artikel bedoelde besluit. Dit bewijs moet niet worden voorgelegd voor de nakomelingen van deze dieren, op voorwaarde dat ze zich bij de eerste eigenaar bevinden;

b) door particulieren erkend door de Vlaamse Regering, op advies van het in artikel 8, paragraaf 2, tweede lid, bedoelde comité van deskundigen.

De Vlaamse Regering bepaalt de procedure voor de toepassing van het bepaalde in a) en b).

De Vlaamse Regering bepaalt tevens het tarief en de regels voor de betaling van de retributie voor het aanvragen van de erkenning bedoeld in b). De Vlaamse Regering kan bovendien bijzondere voorwaarden vaststellen voor het houden en het identificeren van de bedoelde dieren;

4° door dierenartsen, voor zover het dieren van derden betreft die tijdelijk gehouden worden voor diergeneeskundige verzorging;

5° door dierenasielen, voor zover het een verblijf betreft van dieren die in beslag zijn genomen, waarvan afstand werd gedaan of die aangetroffen werden zonder dat vastgesteld kon worden wie de houder ervan is;

6° door handelszaken voor dieren, voor zover zij de dieren gedurende korte tijd houden en voor zover vooraf een schriftelijke overeenkomst met natuurlijke personen of rechtspersonen bedoeld in de punten 1°, 2° en 3° b), werd gesloten;

§ 3. Onverminderd de afwijkingen, vermeld in paragraaf 2, kan de Vlaamse Regering het houden van soorten of categorieën die niet voorkomen op de lijst, vermeld in paragraaf 1, verbieden aan sommige van de natuurlijke personen of de rechtspersonen, vermeld in paragraaf 2, wanneer wordt vastgesteld dat deze personen het welzijn van dieren van deze soorten of categorieën niet kunnen waarborgen.

Art. 6. § 1. De Vlaamse Regering kan het houden van een dier onderwerpen aan een vergunningsplicht.

§ 2. De overeenkomstig het Decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning verleende omgevingsvergunning of aktenaam voor de exploitatie van een inrichting vermeld onder rubriek 9 van bijlage 1 bij het Besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne geldt als een vergunning voor het houden van een dier bedoeld in paragraaf 1.

Art. 7. § 1. De Vlaamse Regering kan het houden van een dier onderwerpen aan een identificatie- en registratieplicht, en kan hiervoor per dier een retributie en bijdrage in de kosten opleggen. Zij bepaalt de nadere identificatie- en registratieregels, alsook de wijze waarop deze retributie en bijdrage worden geïnd.

§ 2. Wanneer een dierenarts vaststelt dat een dier dat hem wordt voorgesteld, nietgeïdentificeerd en niet-geregistreerd wordt overeenkomstig de bepalingen van paragraaf 1 en de uitvoeringsbesluiten ervan, gaat hij, behoudens schriftelijke weigering van de verantwoordelijke van het dier, over tot de identificatie en de registratie van het dier op kosten van de verantwoordelijke van het dier.

In voorkomend geval bewaart de dierenarts de in het eerste lid bedoelde weigering gedurende twee jaar en maakt hij een afschrift over aan de bevoegde Dienst volgens de door de Vlaamse Regering bepaalde modaliteiten.

§ 3. Wanneer een dier overeenkomstig de door de Vlaamse Regering nader bepaalde regels geïdentificeerd en geregistreerd wordt, wordt de persoon voor wie is meegedeeld dat hij verantwoordelijk is voor het dier, geacht de eigenaar ervan te zijn. Dit vermoeden is weerlegbaar door alle rechtsmiddelen. De Vlaamse Regering kan de gevallen bepalen volgens welke dit vermoeden niet van toepassing is.

§ 4. De Vlaamse regering treft maatregelen voor de identificatie en registratie van:

1° honden;

2° katten.

Voor wat betreft de registratie van honden wordt de retributie voor de initiële registratie verhoogd met een bijdrage van vier euro die eveneens ten laste komt van de eigenaar of verantwoordelijke van het dier.

§ 5. De overeenkomstig de Dierengezondheidswet van 24 maart 1987 verrichte registratie, merking, en identificatie van niet in het wild levende dieren en veebeslagen gelden als een registratie en identificatie bedoeld paragraaf 1.

Art. 8. § 1. Onverminderd de wetgeving op de gevaarlijke, ongezonde en hinderlijke bedrijven is voor de uitbating van de volgende inrichtingen een erkenning vereist van de Vlaamse Regering:

1° hondenkwekerijen;

2° kattenkwekerijen;

3° dierenasielen;

4° dierenpensions;

5° handelszaken voor dieren;

6° dierenmarkten;

7° dierentuinen

De gegevens van de in toepassing van het voorgaande lid erkende inrichting worden openbaar gemaakt.

§ 2. De Vlaamse Regering stelt voor de in paragraaf 1 bedoelde inrichtingen, afhankelijk van de aard van de inrichting, van de gehouden diersoorten en van het aantal gehouden dieren, de voorwaarden vast met betrekking tot:

1° hun aanleg en uitrusting;

2° de hygiëne;

3° de veiligheid en identificatie der dieren;

4° het kweken van dieren;

5° de diergeneeskundige controle en begeleiding.

De Vlaamse Regering kan voor de erkenning van dierentuinen die voorwaarden vaststellen op advies van een door haar opgericht comité van deskundigen, vermeld in paragraaf 5.

De Vlaamse Regering kan bekwaamheidsvoorwaarden opleggen voor personen die dieren houden en verzorgen in de in paragraaf 1 vermelde instellingen.

§ 3. De Dienst stelt, al dan niet bijgestaan door deskundigen, voor elke erkenning vooraf een onderzoek in. De kosten voortvloeiend uit de erkenning zijn, dierenasielen uitgezonderd, ten laste van de verzoekers. De Vlaamse Regering stelt de bedragen van deze kosten vast.

§ 4. De Vlaamse Regering kan op elk ogenblik de in paragraaf 1 bedoelde erkenning schorsen of intrekken indien de inrichting niet meer aan de erkenningsvoorwaarden voldoet of bij overtreding van deze codex of van de uitvoeringsbesluiten ervan.

Pagina 19 van 50

Dat brengt voor de eigenaar of de houder die de betrokken inrichting beheert en er een direct toezicht uitoefent op de dieren, gedurende een bepaalde of onbepaalde tijd of definitief het verbod met zich om deze inrichting te exploiteren of om een nieuwe erkenning aan te vragen.

Bovendien mag deze laatste gedurende de betrokken periode geen inrichting vermeld in paragraaf 1 beheren, noch er een direct toezicht uitoefenen op de dieren.

§ 5. De Vlaamse Regering richt een Vlaamse Dierentuinencommissie op, die belast is met de volgende opdrachten:

1° advies uitbrengen over de vaststelling van normen betreffende de dierentuinen en het houden van exotische dieren;

2° elke opdracht in verband met het houden van exotische dieren die haar worden toevertrouwd door de Vlaamse Regering of de Minister;

3° op eigen initiatief voorstellen doen aan de Minister of de Dienst.

De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling en de werking van de Vlaamse Dierentuinencommissie alsook de aanwijzingsregels van haar leden. De leden zijn deskundigen erkend voor hun studies of hun gespecialiseerde vaardigheden betreffende het gedrag van de diersoorten, de voorwaarden voor de huisvesting van dieren of de pedagogische aspecten in dierentuinen.

Een activiteitenverslag van de activiteiten van de Vlaamse Dierentuinencommissie wordt jaarlijks aan de Minister overgemaakt.

Art. 9. Niemand mag een dier houden zonder hiervoor over de vereiste vaardigheden en bekwaamheden te beschikken.

De Vlaamse Regering kan, na advies van de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn, de nadere regels vaststellen wat betreft de specifieke vaardigheden en bekwaamheden die vereist zijn voor het houden van dieren die tot een bepaalde diersoort behoren.

Art. 10. Een natuurlijk persoon mag slechts vanaf de volle leeftijd van achttien jaar een dier houden.

Art. 11. Het is verboden om volgende dieren te houden:

1° walvisachtigen;

2° dieren bestemd uitsluitend of voornamelijk voor de productie van pels;

3° dieren bestemd voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding;

4° dieren die onderworpen zijn aan de op basis van artikel 7 opgelegde identificatie- en registratieplicht, doch geen identificatieketen dragen of niet werden geregistreerd.

Art. 12. Het is verboden om:

1° een dier achter te laten;

2° seksuele betrekkingen te hebben met een dier.

Afdeling 2. Voorwaarden inzake onderdak en houden

Art. 13. § 1. Ieder persoon die een dier houdt, verzorgt of te verzorgen heeft, verschaft dit dier in overeenstemming met zijn aard, zijn fysiologische en ethologische behoeften, zijn gezondheidstoestand, alsook zijn graad van ontwikkeling, aanpassing of domesticatie, de gepaste:

1° voeding;

2° verzorging;

3° huisvesting.

§ 2. De verlichting, de temperatuur, de vochtigheidsgraad, de verluchting, de luchtcirculatie en de overige milieuvoorwaarden van het verblijf der dieren moeten overeenstemmen met de fysiologische en ethologische behoeften van de soort.

§ 3. Het dwangvoederen van dieren is verboden, behalve om medische redenen of voor dierproeven uitgevoerd volgens hoofdstuk VIII.

§ 4. Elk dier dat buiten wordt gehouden beschikt over een natuurlijke beschutting of een schuilhok die het dier kan beschermen tegen de schadelijke gevolgen van wind, zon en regen.

Bij gebrek aan een in het eerste lid bedoelde schuilplaats en bij weersomstandigheden die van invloed kunnen zijn op zijn welzijn, wordt het dier op een geschikte plaats ondergebracht.

§ 5. De Vlaamse Regering kan bijkomende regels betreffende de voorwaarden inzake het houden en de huisvesting voor de verschillende soorten en categorieën dieren vaststellen.

Art. 14. § 1. Niemand mag de bewegingsvrijheid van het dier dat hij houdt, verzorgt of te verzorgen heeft, zodanig beperken dat het aan vermijdbare pijnen, lijden of letsels is blootgesteld.

§ 2. Het is verboden:

1° een hond aan een ketting of op een andere manier vast te leggen op de eigendom waar het dier gewoonlijk verblijft;

2° een hond of een kat een halsband die elektrische prikkels toedient te laten dragen of dit type halsbanden te verhandelen. Elektrische halsbanden die gekoppeld zijn aan een onzichtbare omheining vormen een uitzondering op dit verbod.

§ 3. Onverminderd de bepalingen in paragraaf 1 en paragraaf 2, 1° moet een dier, wanneer het gewoonlijk of voortdurend wordt vastgemaakt of opgesloten, voldoende ruimte en bewegingsvrijheid krijgen, in overeenstemming met zijn fysiologische en ethologische behoeften.

§ 4. De Vlaamse Regering kan:

1° bijkomende regels betreffende de bewegingsvrijheid van de verschillende soorten en categorieën dieren vaststellen;

2° sommige methodes verbieden die de bewegingsvrijheid van een dier beperken.

§ 5. Dit artikel doet geen afbreuk aan de normen vastgesteld voor de kwekerijen van dieren gehouden voor productiedoeleinden in de landbouw.

Afdeling 3. Achtergelaten, verloren en zwervende dieren

Art. 15. § 1. De gemeente beheert de op haar grondgebied achtergelaten, verloren en zwervende dieren overeenkomstig deze afdeling. Ze kan een overeenkomst sluiten om een dierenasiel of een dierentuin aan te wijzen waaraan deze dieren overeenkomstig artikel 16, derde lid, rechtstreeks worden toevertrouwd. Deze aanwijzing wordt ter attentie van de bevolking bekendgemaakt.

De Vlaamse Regering kan de minimale inhoud van de in het eerste lid bedoelde overeenkomst vaststellen en de modaliteiten bepalen volgens welke de dieren aan het dierenasiel worden toevertrouwd.

Art. 16. § 1. Ieder persoon die een zwervend, verloren of achtergelaten dier opvangt, is verplicht dit binnen de vier dagen toe te vertrouwen aan het gemeentebestuur van de plaats waar hij het dier heeft opgevangen of dat van zijn woonplaats.

Het gemeentebestuur vertrouwt het dier zonder verwijl en naargelang van het geval, toe aan:

1° een persoon die het een behoorlijke verzorging en huisvesting verzekert;

2° een dierenasiel;

3° een dierentuin.

Het gemeentebestuur kan een dierenasiel aanwijzen, waaraan het dier rechtstreeks kan worden toevertrouwd door de persoon die het heeft opgevangen. Aan de in het eerste lid gestelde verplichting is voldaan wanneer het dier aan een door het gemeentebestuur aangewezen dierenasiel wordt toevertrouwd. Dat asiel stelt onmiddellijk het gemeentebestuur in kennis van de ontvangst van het dier.

Bij de aankomst van een dier waarvoor een identificatie- en registratieplicht geldt, gaat de persoon die overeenkomstig het tweede lid voor de huisvesting ervan zorgt, na of bedoeld dier een identificatieteken draagt. Voor de dieren die een identificatieteken dragen, probeert de voor de verzorging van het dier verantwoordelijke persoon, na identificatie van het dier, om de verantwoordelijke van het dier terug te vinden en verwittigt deze laatstgenoemde zo spoedig mogelijk.

§ 2. Het dier toevertrouwd aan een dierenasiel of dierentuin moet ten minste vijftien dagen na de besteding ter beschikking van de eigenaar worden gehouden.

Indien het dier door het gemeentebestuur, of door het gemeentebestuur aangewezen dierenasiel, toevertrouwd of afgestaan wordt aan een persoon, is deze persoon er toe gehouden om het dier ten minste vijfenveertig dagen, te rekenen vanaf het ogenblik dat het dier in toepassing van paragraaf 1, eerste lid, aan het gemeentebestuur of in toepassing van paragraaf 1, derde lid, aan het door het gemeentebestuur aangewezen dierenasiel werd toevertrouwd, ter beschikking te houden van zijn vroegere eigenaar.

De in het tweede lid bedoelde termijn bedraagt vijftien dagen als het gaat om een hond.

Na het verstrijken van de in het eerste lid of tweede lid vermelde termijn wordt de houder er van rechtswege eigenaar van.

De eigenaar van een zwervend, verloren of achtergelaten dier is vergoeding verschuldigd voor de opname, de verzorgings- en de hoedekosten ongeacht of de eigenaar het dier al of niet terug eist. De kosten worden

teruggevorderd door het dierenasiel bedoeld in paragraaf 1, derde lid. Als het dier door de gemeente geplaatst werd bij een persoon, in een dierentuin of een ander asiel dan dat of die bedoeld in paragraaf 1, derde lid, dan zullen de kosten voor hun rekening worden teruggevorderd door het gemeentebestuur.

§ 3. De in paragraaf 2 gestelde termijnen worden niet in acht genomen wanneer een dierenarts oordeelt dat het dier moet worden gedood. In dit geval worden de identificatiegegevens van het dier, aangevuld met de redenen van euthanasie gedurende één jaar door deze dierenarts bijgehouden ten behoeve van de vroegere eigenaar van het dier.

Pagina 22 van 50

§ 4. Wanneer het dier niet besteed kan worden in de zin van paragraaf 1, tweede lid, kan de burgemeester beslissen het te laten doden overeenkomstig het advies van de Dienst.

§ 5. De eigenaar van het dier kan geen recht op vergoeding laten gelden.

Art. 17. § 1. Wanneer een gemeentebestuur vaststelt dat een op haar grondgebied achtergelaten, verloren of zwervende dier aan de in artikel 5, paragraaf 5 vermelde identificatie- en registratieplicht dient te voldoen doch geen identificatieteken draagt, gaat dit bestuur, behoudens in de gevallen vermeld in artikel 16, paragraaf 3 en paragraaf 4, onverwijld over tot identificatie en registratie van dit dier.

§ 2. Wanneer een dier, dat het voorwerp uitmaakt van een identificatie- en registratieplicht, dood wordt teruggevonden op het openbaar domein en identificatie mogelijk is, identificeert het gemeentebestuur het dier en stelt zij de verantwoordelijke van het dier hiervan in kennis.

Het gemeentebestuur kan de gemaakte kosten voor het ruimen en verwerken van het kadaver terugvorderen van de verantwoordelijke van het dier.

Art. 18. Binnen de perken van de begrotingskredieten kan de Vlaamse Regering subsidies verlenen aan de dierenasielen die zijn erkend overeenkomstig artikel 8.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels.

Afdeling 4. Controle op de voortplanting van dieren

Art. 19. § 1. Om hun welzijn te verzekeren kan de Vlaamse Regering maatregelen treffen om de voortplanting van sommige dieren te beperken. Deze maatregelen kunnen betrekking hebben op een specifieke groep of een bepaald dier.

De Vlaamse Regering kan financiële steun verlenen voor elk initiatief in dat verband volgens de door haar bepaalde modaliteiten.

Het eerste lid doet geen afbreuk aan de regelgevingen toepasselijk op dieren gehouden voor productiedoeleinden in de landbouw.

§ 2. De Vlaamse Regering treft maatregelen voor het vermijden van overbevolking van honden en katten.

Afdeling 5. Gebruik van dieren voor ontspanningsdoeleinden

Onderafdeling 1. **dierentoonstellingen**

Art. 20. § 1. De Vlaamse Regering kan dierentoonstellingen onderwerpen aan een **voorafgaande vergunningsplicht**.

§ 2. De Vlaamse Regering kan, al naargelang van de categorieën en soorten der tentoongestelde dieren, **maatregelen voorschrijven om hun welzijn tijdens tentoonstellingen te verzekeren**.

De Vlaamse Regering kan bovendien **bekwaamheidsvoorwaarden opleggen voor de personen die bedoelde tentoonstellingen organiseren**.

Art. 21. § 1. In afwijking van artikel 20 is het houden en gebruik van dieren in rondreizende tentoonstellingen verboden.

§ 2. De Vlaamse Regering stelt de lijst vast van gedomesticeerde dieren die, in afwijking van paragraaf 1, gehouden en gebruikt kunnen worden in rondreizende tentoonstellingen.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de vrijwaring van het welzijn van deze dieren. Deze voorwaarden hebben betrekking op:

- 1° de administratieve en technische voorwaarden aangaande de identificatie van de dieren en hun eigenaar;
- 2° de diergeneeskundige begeleiding;
- 3° de verzorging;
- 4° de huisvesting;
- 5° het vervoer;
- 6° de vaccinatiestatus van de dieren;
- 7° de omgang met de dieren;
- 8° het aantal dieren;
- 9° de bekwaamheid van het personeel;
- 10° de standplaatsen.

Art. 22. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de organisatoren van tentoonstellingen en de door hen aangestelden met de door de Vlaamse Regering aangewezen personen samenwerken om de controle van deze tentoonstellingen, in het bijzonder op de maatregelen bedoeld in artikel 20 en 21, alsook op het gebruik van de stoffen bedoeld in artikel 30 te organiseren.

Onderafdeling 2. circussen

Art. 23. § 1. Het houden en het gebruik van dieren in circussen is verboden.

§ 2. De Vlaamse Regering stelt de lijst vast van gedomesticeerde dieren die, in afwijking van paragraaf 1, gehouden en gebruikt kunnen worden in circussen.

De Vlaamse Regering kan het houden en het gebruik van in het eerste lid vermelde dieren in een circus onderwerpen aan een voorafgaande vergunningsplicht

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor de vrijwaring van het welzijn van deze dieren. Deze voorwaarden hebben betrekking op:

- 1° de administratieve en technische voorwaarden aangaande de identificatie van de dieren en hun eigenaar;
- 2° de diergeneeskundige begeleiding;
- 3° de verzorging;
- 4° de huisvesting;
- 5° het vervoer;
- 6° de vaccinatiestatus van de dieren;
- 7° de omgang met de dieren;
- 8° het aantal dieren;
- 9° de bekwaamheid van het personeel;
- 10° de standplaatsen.

Art. 24. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de circusdirectie en de door hen aangestelden met de door de Vlaamse Regering aangewezen personen samenwerken om de controle van hun circus, in het bijzonder op de maatregelen bedoeld in artikel 23, te organiseren.

Onderafdeling 3. Kermisattracties en loterijen

Art. 25. § 1. De Vlaamse Regering kan kermisattracties waarbij dieren worden ingezet onderwerpen aan een voorafgaande vergunningsplicht.

§ 2. De Vlaamse Regering kan voor elk type van kermisattractie waarbij dieren worden ingezet de voorwaarden voor de vrijwaring van het welzijn van deze dieren vastleggen. Deze voorwaarden hebben minstens betrekking op:

- 1° de administratieve en technische voorwaarden aangaande de identificatie van de dieren en hun eigenaar;
- 2° de diergeneeskundige begeleiding;
- 3° de verzorging;
- 4° de huisvesting;
- 5° het vervoer;
- 6° de vaccinatiestatus van de dieren;
- 7° de omgang met de dieren;
- 8° het aantal dieren;
- 9° de bekwaamheid van het personeel;
- 10° de standplaatsen.

Art. 26. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de exploitanten van een kermisattractie waarbij dieren worden ingezet en de door hen aangestelden met de door de Vlaamse Regering aangewezen personen samenwerken om de controle van hun kermisattractie, in het bijzonder op de maatregelen bedoeld in artikel 25, te organiseren.

Art. 27. Het is verboden:

- 1° paardachtigen te gebruiken in een paardencarrousel;
- 2° dieren, andere dan vermeld onder 1°, als trek- of rijdier te gebruiken in een kermisattractie waarbij deze dieren zich slechts op monotone wijze en binnen een beperkte oppervlakte kunnen verplaatsen.

Art. 28. Het is verboden om een levend dier in te zetten als prijs in kermisattracties of loterijen.

Onderafdeling 4. Snelheids-, kracht-, behendigheds- en uithoudingswedstrijden

Art. 29. § 1. De Vlaamse Regering kan wedstrijden waaraan dieren deelnemen onderwerpen aan een voorafgaande vergunningsplicht.

§ 2. De Vlaamse regering kan voor elk type wedstrijd waaraan dieren deelnemen de voorwaarden voor de vrijwaring van het welzijn van deze dieren vastleggen die gelden voor:

- 1° de organisatoren van wedstrijden en hun aangestelden;
- 2° de eigenaars of houders die met hun dieren aan wedstrijden deelnemen.

Deze voorwaarden hebben minstens betrekking op:

- 1° de administratieve en technische voorwaarden aangaande de identificatie van de dieren en hun eigenaar;
- 2° de diergeneeskundige begeleiding tijdens de wedstrijddagen;
- 3° de verzorging;
- 4° de huisvesting tijdens de wedstrijddagen;

5° het vervoer naar en van de wedstrijd;

6° de vaccinatiestatus van de dieren;

7° de omgang met de dieren;

8° de deelnamebeperkingen in functie diersoort, leeftijd en fysieke geschiktheid van het dier;

9° de beperkingen inzake onder meer de afstand, het wedstrijdparcours, de moeilijkheidsgraad, de rustintervallen tussen opeenvolgende wedstrijden en duur van de wedstrijden;

10° de bekwaamheid van het personeel;

11° de standplaatsen tijdens de wedstrijddagen.

Art. 30. De Vlaamse regering legt de verboden stoffen vast die als doel hebben de prestaties van dieren te beïnvloeden of die het testen van dergelijke stoffen kunnen verhinderen.

Art. 31. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de organisatoren van wedstrijden en de door hen aangestelden met de door de Vlaamse Regering aangewezen personen samenwerken om de controle van deze wedstrijden, in het bijzonder op de maatregelen bedoeld in artikel 29, alsook op het gebruik van de stoffen bedoeld in artikel 30, te organiseren

Onderafdeling 5. Roofvogeldemonstraties

Art. 32. § 1. De Vlaamse Regering kan roofvogeldemonstraties onderwerpen aan een **voorafgaande vergunningsplicht**.

§ 2. De Vlaamse Regering kan voor elk type demonstratie waarbij roofvogels worden ingezet de voorwaarden voor de vrijwaring van het welzijn van deze vogels vastleggen. Deze **voorwaarden hebben minstens betrekking op:**

1° de administratieve en technische voorwaarden aangaande de identificatie van de vogels en hun eigenaar;

2° de diergeneeskundige begeleiding;

3° de verzorging;

4° de huisvesting;

5° het vervoer;

6° de vaccinatiestatus van de vogels;

7° de omgang met de vogels;

8° het aantal vogels;

9° de bekwaamheid van het personeel;

10° de standplaatsen.

Art. 33. De Vlaamse Regering kan de wijze bepalen waarop de organisatoren van roofvogeldemonstraties en de door hen aangestelden met de door de Vlaamse Regering aangewezen personen samenwerken om de controle van deze demonstraties, in het bijzonder op de maatregelen bedoeld in artikel 32, te organiseren

Onderafdeling 6. Overige evenementen

Art. 34. Het is verboden om:

1° diereengevechten of schietoefeningen op dieren te organiseren, er met zijn dieren of als toeschouwer aan deel te nemen, eraan op enigerlei wijze medewerking te verlenen of over de uitslag ervan weddenschappen in te richten of aan deze weddenschappen deel te nemen;

2° een dier te gebruiken voor africhting, inscenering, reclame of gelijkaardige doeleinden wanneer het kan leiden tot vermijdbare pijn, lijden of letsel;

3° honden te gebruiken als dieren voor de tractie, behoudens afwijkingen toegekend onder de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden.

Art. 35. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor de vrijwaring van het welzijn van dieren die worden gebruikt voor africhting, encenering, reclame of gelijkaardige doeleinden.

Afdeling 6. Het houden van dieren voor productiedoeleinden in de landbouw:

Art. 36. § 1. De Vlaamse Regering kan specifieke regels inzake dierenwelzijn vaststellen voor het houden van de dieren gehouden voor productiedoeleinden in de landbouw.

§ 2. De Vlaamse Regering kan financiële steun verlenen voor elk initiatief waarbij, voor het houden van dieren, op vrijwillige wijze betere voorwaarden inzake dierenwelzijn worden bepaald of uitgevoerd. Ze bepaalt de modaliteiten van die steun.

§ 3. Het is verboden om:

1° te roken in inrichtingen waar dieren voor productiedoeleinden in de landbouw worden gehouden. Dit rookverbod wordt aan elke toegang tot de inrichting en in de lokalen kenbaar gemaakt via een pictogram;

2° in de lokalen en inrichtingen waar dieren voor productiedoeleinden in de landbouw worden gehouden elektrische installaties te installeren en exploiteren die niet beantwoorden aan het

AREI;

3° een in het wild gevangen dier voor landbouw productiedoeleinden te gebruiken;

4° houderijen waar pelsdieren uitsluitend of voornamelijk voor de productie van pels worden gehouden op te starten, te exploiteren of aan te houden;

5° een inrichting voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding op te starten, te exploiteren of aan te houden.

HOOFDSTUK III HANDEL IN DIEREN

Art. 37. De Vlaamse Regering kan voorwaarden opleggen aan de verhandeling van dieren met het doel hen te beschermen en hun welzijn te verzekeren.

Deze voorwaarden mogen slechts betrekking hebben op:

1° de leeftijd van de te koop aangeboden dieren;

2° de identificatie;

3° de informatie aan de koper en de getuigschriften in verband hiermede;

4° de preventieve behandeling tegen ziekten;

5° de verpakking;

6° de aanbidding;

7° de tentoonstelling voor de verhandeling.

Art. 38. § 1. Het is verboden om:

1° een kredietovereenkomst te sluiten in de zin van titel 4 van boek VII van het Wetboek van

Economisch Recht met het oog op de aankoop van een gezelschapsdier;

2° dieren af te staan onder kosteloze of bezwarende titel aan personen minder dan 16 jaar zonder de uitdrukkelijke toelating van de personen die over hen het ouderlijke gezag of de voogdij uitoefenen;

3° reclame te maken, daarin begrepen het plaatsen van advertenties, met het oog op het verhandelen van diersoorten die niet voorkomen in de lijst aangelegd in toepassing van artikel

5, §1. Deze verbodsbepaling betreft eveneens honden en katten, tenzij het gaat om advertenties in vaktijdschriften of wanneer de reclame wordt gemaakt door personen die een erkende instelling bezitten als bedoeld in artikel 8, §1;

4° honden en katten te verhandelen op de openbare weg alsmede op markten, beurzen, salons, tentoonstellingen en bij soortgelijke gelegenheden evenals bij de koper thuis, tenzij in dit laatste geval het initiatief van de koper zelf uitgaat;

5° huis-aan-huis te gaan om een dier te verhandelen of te geven;

6° saldo's, kortingen en rabatten aan te plakken voor het in de handel brengen van een dier;

7° een dier in de vorm van gezamenlijke verkoop aan te bieden;

8° een dier te verhuren en te huren behalve in de gevallen toegelaten door de Vlaamse

Regering;

De in het eerste lid, 1°, 5°, 6° en 8°, bedoelde verboden zijn niet van toepassing op de dieren gehouden voor productiedoeleinden in de landbouw.

§ 2. De Vlaamse Regering kan het in de paragraaf 1, eerste lid, 4° ingestelde verbod uitbreiden tot andere soorten of categorieën van dieren. De Vlaamse Regering kan evenwel ontheffing van dit laatste verbod verlenen voor het verhandelen op markten door personen die een erkende handelszaak voor dieren exploiteren.

§ 3. Om impulsaankopen tegen te gaan en de socialisatie van honden en katten te bevorderen, mogen in de winkelruimte of hun aanhorigheden van de handelszaken voor de verhandeling van dieren geen katten of honden gehouden of tentoongesteld worden. Deze handelszaken kunnen evenwel optreden als tussenpersoon bij het verhandelen van katten en honden.

De in het vorige lid bedoelde bepaling belet evenwel niet dat de eigenaar of de uitbater van een handelszaak voor dieren tevens een hondenkwekerij of een kattenkwekerij kan uitbaten, mits te voldoen aan de vereiste voorwaarden.

De Vlaamse Regering kan de nodige bijkomende maatregelen uitvaardigen

Art. 39. De Vlaamse Regering kan voorwaarden opleggen aan personen en verenigingen die voor adoptie bestemde dieren aanvoeren vanuit het buitenland.

Deze voorwaarden hebben tot doel het welzijn van de dieren te garanderen en hebben betrekking op de huisvestingsvoorwaarden in het land van oorsprong, de leeftijd, de sterilisatie, de behandeling tegen ziekten, het gedrag, de identificatie, de informatie aan de adoptanten en het vervoer.

HOOFDSTUK IV VERVOER VAN DIEREN

Art. 40. Het is verboden dieren te vervoeren of te laten vervoeren op zodanige wijze dat hun waarschijnlijk letsel of onnodig lijden wordt berokkend.

Art. 41. § 1. De Vlaamse Regering kan, al naargelang van de soorten of groepen van dieren, hun fysieke toestand, de aard van de vervoermiddelen en de verpakkingen, de aard, de duur en de omstandigheden van het vervoer, voorwaarden stellen met betrekking tot:

1° de vervoermiddelen of delen ervan en de verpakkingen;

2° het laden en de berging van dieren in vervoermiddelen en verpakkingen, evenals het lossen van dieren;

3° de begeleiding en de verzorging van de dieren tijdens het vervoer;

4° het vervoer, daarin begrepen de duur, de afstand en de omstandigheden;

5° de documenten die moeten worden bijgehouden;

6° de bekwaamheid van bestuurders en verzorgers en van het personeel dat in verzamelcentra, controleposten of bij vervoerders omgaat met dieren, het organiseren van een opleiding voor deze personen en de lesgevers die deze opleiding mogen verstrekken;

7° het organiseren van examens over de vereiste vakbekwaamheid van bestuurders en verzorgers. De Vlaamse Regering bepaalt het tarief van de retributie voor deelname aan deze examens. Deze retributie wordt geïnd door en is bestemd voor de onafhankelijke erkende instellingen die deze examens organiseren;

8° het afleveren, schorsen en intrekken van het getuigschrift van vakbekwaamheid voor bestuurders en verzorgers.

De Vlaamse Regering bepaalt de nadere regels voor het certificaat van goedkeuring dat vereist is voor lange transporten, vermeld in artikel 18 van de verordening (EG) Nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van verordening (EG) nr. 1255/97. De Vlaamse Regering bepaalt ook het tarief en de regels voor de betaling van een retributie voor het toekennen van het certificaat van goedkeuring.

§ 2. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen om in bijzondere gevallen ontheffingen of vrijstellingen te verlenen van de voorwaarden vastgesteld overeenkomstig paragraaf 1 en aan die ontheffingen of vrijstellingen verplichtingen of beperkingen te verbinden, voor zover die ontheffingen of vrijstellingen niet ingaan tegen de bepalingen van verordening (EG) Nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van verordening (EG) nr. 1255/97.

HOOFDSTUK V INVOER – DOORVOER VAN DIEREN

Art. 42. § 1. In het raam van de bescherming en het welzijn der dieren kan de Vlaamse Regering de voorwaarden voor de in- en doorvoer van dieren bepalen inzonderheid betreffende:

1° de diersoorten;

2° hun aantal;

3° de afleveringsvoorwaarden van de vergunningen en de controle aan de grenzen;

4° de maatregelen te treffen op het ogenblik van de aankomst met het oog op de afhaling, verzorging en tijdelijke onderbrenging gelet op de fysieke toestand van de dieren, evenals de vergoedingen hiervoor verschuldigd door de door de Vlaamse Regering aangewezen personen.

§ 2. De Vlaamse Regering kan nadere regels bepalen om in bijzondere gevallen afwijkingen of ontheffingen van de voorwaarden vastgesteld overeenkomstig paragraaf 1 te verlenen en aan die afwijkingen of ontheffingen verplichtingen of beperkingen te verbinden, voor zover die afwijkingen of ontheffingen niet ingaan tegen de bepalingen van verordening (EG) Nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van verordening (EG) nr. 1255/97.

HOOFDSTUK VI DODEN VAN DIEREN

Afdeling 1. Algemene bepalingen

Art. 43. § 1. Een gewerveld dier mag alleen worden gedood na voorafgaande bedwelming.

Het mag alleen gedood worden door een persoon die daarvoor de nodige kennis en bekwaamheid heeft en volgens de voor het dier minst pijnlijke, snelste en meest selectieve methode.

In afwijking van het eerste lid, mag een gewerveld dier gedood worden zonder voorafgaande bedwelming:

1° in geval van overmacht;

2° bij jacht of visvangst;

3° in het kader van de bestrijding van schadelijke organismen;

4° dodingsacties waarin wordt voorzien krachtens het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu;

5° dodingsacties waarin wordt voorzien krachtens het jachtdecreet van 24 juli 1997.

§ 2. Als dieren worden geslacht volgens speciale methoden die vereist zijn voor religieuze riten, is de bedwelming omkeerbaar en is de dood van het dier niet het gevolg van de bedwelming.

Art. 44. § 1. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden voor:

1° de methoden voor het bedwelmen en het doden van dieren volgens de omstandigheden en de diersoort;

2° de bouw, de inrichting en de uitrusting van slachthuizen;

3° de garantie voor een onafhankelijk optreden van de functionaris voor het dierenwelzijn;

4° de bekwaamheid van de functionaris voor het dierenwelzijn, het personeel in de slachthuizen en de personen die betrokken zijn bij het doden van dieren, met inbegrip van de inhoud en organisatie van de opleidingen en examens, en de aflevering, intrekking en schorsing van de getuigschriften die in dat kader zijn afgeleverd.

§ 2. De Vlaamse Regering kan inrichtingen erkennen voor het gegroepeerd slachten van dieren voor particulier huishoudelijk verbruik en de voorwaarden bepalen voor het slachten buiten een slachthuis van dieren voor particulier huishoudelijk verbruik.

Afdeling 2. Bijzondere bepalingen voor slachthuizen

Art. 45. § 1. Elk slachthuis moet beschikken over een videobewakingsinstallatie om na te gaan of de voorwaarden inzake dierenwelzijn worden nageleefd en, in voorkomend geval, om de overtredingen vast te stellen.

De in het eerste lid bedoelde installatie moet op strategische plaatsen gebonden aan het dierenwelzijn geplaatst worden.

§ 2. De beelden van de toezicht-camera's mogen slechts gebruikt worden:

1° om de overtredingen van deze codex, van de uitvoeringsbesluiten ervan, of van de Europese normen inzake dierenwelzijn te controleren, vast te stellen en te bestraffen;

2° voor de interne opleiding van het personeel van het slachthuis.

Binnen elk slachthuis mogen de volgende personen toegang hebben tot de beelden:

1° de verantwoordelijke voor het dierenwelzijn binnen het slachthuis, bedoeld in Verordening (EG) nr. 1099/2009 van de Raad van 24 september 2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden;

2° de personen die gelast worden met de controle op de naleving van deze codex, de uitvoeringsbesluiten ervan, of van de Europese normen inzake dierenwelzijn.

De video's worden tijdens veertig kalenderdagen na hun registratie bewaard. Tijdens die termijn liggen deze video's ter inzage van de in het tweede lid bedoelde personen.

§ 3. De Vlaamse Regering bepaalt:

1° de modaliteiten van de videobewaking, met inbegrip van de verplichte registratieperiodes alsook de strategische plaatsen bedoeld in § 1;

2° de slachthuizen vrijgesteld van de in § 1 bedoelde verplichting voor zover het dierenwelzijn er via andere middelen kan worden verzekerd;

3° de informatie- en overlegmaatregelen binnen het slachthuis wat betreft de aanwezigheid van camera's;

4° de administratieve dienst die verantwoordelijk is voor de verwerking van gegevens.

Art. 46. De Vlaamse Regering stelt de voorwaarden en de nadere regels vast voor:

1° de vaardigheid van het personeel werkzaam in de slachthuizen en van de personen die deelnemen aan het doden van de dieren, met inbegrip van het invoeren van vormingen en examens, evenals het afleveren, het intrekken en het opschorten van in dat kader afgeleverde getuigschriften;

2° de kwalificatie van de personen die gemachtigd zijn om het doden van een dier uit te voeren;

3° de controle en de autocontrole van de slachtvoorwaarden vanaf de aankomst de dieren in het slachthuis tot het doden;

4° de bouw, inrichting en uitrusting van slachthuizen;

5° het gebruik van producten of materieel bestemd voor het doden van dieren.

Art. 47. Het slachthuis wijst een persoon aan die gemachtigd wordt om toezicht te houden op de naleving van de bepalingen en van de krachtens dit hoofdstuk genomen besluiten. De gemachtigde persoon geeft alle in dit kader vastgestelde toestanden aan volgens de voorwaarden en procedures bepaald door de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden de modaliteiten m.b.t. de kwalificatie van de in het eerste lid bedoelde gemachtigde persoon.

Art. 48. De Vlaamse Regering kan de installatie van slachtinfrastructuren alsook de uitvoering van studies en onderzoeken met het oog op de uitwerking van slachttechnieken die een beter dierenwelzijn verzekeren, ondersteunen volgens de door haar bepaalde modaliteiten.

HOOFDSTUK VII INGREPEN OP DIEREN

Art. 49. De bepalingen van dit hoofdstuk zijn niet van toepassing op de in hoofdstuk VIII bedoelde dierproeven.

Art. 50. § 1. Het is verboden één of meer ingrepen bij een gewerveld dier te verrichten waarbij één of meerdere gevoelige delen van het lichaam worden verwijderd of beschadigd.

§ 2. Het bepaalde in paragraaf 1 is niet van toepassing op:

1° ingrepen waarvoor een diergeneeskundige noodzaak bestaat;

2° ingrepen die op grond van de wetgeving inzake de dierenziektenbestrijding verplicht zijn;

3° ingrepen met het oog op het nutsgebruik van het dier of op de beperking van de voortplanting van de diersoort. De Vlaamse Regering stelt de lijst van deze ingrepen vast en bepaalt de gevallen waarin en de wijze waarop die ingrepen mogen worden uitgevoerd.

Art. 51. § 1. Geen enkele pijnlijke ingreep mag bij een gewerveld dier verricht worden zonder verdoving.

De verdoving van een warmbloedig dier moet uitgevoerd worden door een dierenarts, behoudens in de gevallen waarin de verantwoordelijke of de diergeneeskundige helper daartoe gemachtigd is overeenkomstig de artikelen 5, 2°, 6 of 7 van de wet van 28 augustus 1991 op de uitoefening van de diergeneeskunde.

§ 2. Een verdoving is niet noodzakelijk:

1° wanneer bij vergelijkbare ingrepen bij mensen geen verdoving plaatsheeft;

2° wanneer ze in een bijzonder geval, volgens het oordeel van de dierenarts, niet uitvoerbaar is.

§ 3. In afwijking van de bepalingen van § 1 kan de Vlaamse Regering de ingrepen waarvoor verdoving onder bepaalde voorwaarden niet noodzakelijk is, evenals de daarbij te gebruiken methoden, vaststellen.

Art. 52. § 1. Het is verboden om deel te nemen aan tentoonstellingen, keuringen of wedstrijden met dieren waarbij een bij artikel 50 verboden ingreep is verricht.

§ 2. Het is verboden een dier dat een bij artikel 50 verboden ingreep heeft ondergaan tot een tentoonstelling, keuring of wedstrijd toe te laten.

§ 3. Paragraaf 1 en paragraaf 2 zijn ook van toepassing op dieren die een ingreep ondergaan hebben als vermeld in artikel 50, paragraaf 2, 1°.

§ 3. Het verhandelen van dieren waarbij een bij artikel 50 verboden ingreep is verricht, is verboden.

§ 4. De bepalingen van de voorafgaande paragrafen zijn niet van toepassing indien bewezen kunnen worden voorgelegd dat de ingreep is verricht voor het van kracht worden van het in artikel 50 bedoeld verbod.

HOOFDSTUK VIII DIERPROEVEN

Afdeling 1. Toepassingsgebied

Art. 53. § 1. Dit hoofdstuk is van toepassing wanneer dieren gebruikt worden of bestemd zijn om gebruikt te worden in dierproeven, of wanneer zij specifiek worden gefokt opdat hun organen of weefsels voor wetenschappelijke doeleinden kunnen worden gebruikt. Het is van toepassing totdat de dieren gedood of geadopteerd zijn, of opnieuw in hun habitat of een geschikt dierhouderijsysteem zijn geplaatst.

De uitschakeling van pijn, lijden, angst of blijvende schade door de efficiënte toepassing van anesthesie, analgesie of een andere methode heeft niet tot gevolg dat het gebruik van een dier in een procedure buiten het toepassingsgebied van dit hoofdstuk valt.

§ 2. Dit hoofdstuk is van toepassing op de volgende dieren:

1° levende koptotigen;

2° levende niet-menselijke gewervelde dieren, met inbegrip van:

a) zich zelfstandig voedende larvale vormen;

b) foetale vormen van zoogdieren met ingang van het laatste derde deel van hun normale ontwikkeling;

3° de in proeven gebruikte dieren die zich in een vroeger ontwikkelingsstadium dan het in 2° genoemde bevinden, indien deze dieren bestemd zijn om nabij dat ontwikkelingsstadium in leven te blijven en ten gevolge van de uitgevoerde proeven gevaar lopen om na het bereiken van dat stadium pijn, lijden, angst of blijvende schade te ondervinden.

§ 3. Dit hoofdstuk is niet van toepassing op:

1° niet-experimentele landbouwpraktijken;

2° niet-experimentele praktijken in de klinische diergeneeskunde;

3° experimenten in de klinische diergeneeskunde die nodig zijn voor een vergunning voor het in de handel brengen van een diergeneeskundig geneesmiddel;

4° praktijken ten behoeve van de erkende dierhouderij;

5° praktijken die in eerste instantie plaatsvinden om een dier te identificeren;

6° praktijken die waarschijnlijk niet evenveel, of meer, pijn, lijden, angst of blijvende schade berokkenen als het inbrengen van een naald volgens goed diergeneeskundig vakmanschap.

Afdeling 2. Algemene bepalingen:

Art. 54. § 1. Elke dierproef die niet beantwoordt aan de voorwaarden gesteld in dit hoofdstuk is verboden.

§ 2. Dierproeven mogen uitsluitend voor de volgende doeleinden worden uitgevoerd:

1° fundamenteel onderzoek;

2° omzettingsgericht of toegepast onderzoek met een van de volgende doelstellingen:

a) de vermindering, voorkoming, diagnose of behandeling van ziekten, gezondheidsstoornissen of andere afwijkingen, dan wel de gevolgen daarvan, bij mensen, dieren of planten;

b) de beoordeling, opsporing, regulering of wijziging van fysiologische toestanden bij mensen, dieren of planten;

c) het welzijn van dieren en de verbetering van de productieomstandigheden voor dieren die voor landbouwdoeleinden worden gefokt;

3° elke onder 2° genoemde doelstelling, tijdens de ontwikkeling, vervaardiging of beproeving van de kwaliteit, doeltreffendheid en veiligheid van geneesmiddelen, levensmiddelen en diervoeders en andere stoffen of producten;

- 4° bescherming van het milieu in het belang van de gezondheid of het welzijn van mens of dier;
- 5° onderzoek gericht op het behoud van de soort;
- 6° hoger onderwijs of opleiding voor het verwerven, op peil houden of verbeteren van beroepsvaardigheden;
- 7° forensisch onderzoek.

Enkel dierproeven uitgevoerd in het kader van een project, waarvoor in toepassing van artikel 67 een vergunning wordt verleend, zijn toegelaten.

§ 3. Tenzij ze door de Europese regelgeving worden opgelegd, zijn de volgende dierproeven verboden:

- 1° dierproeven voor de evaluatie van huidcorrosiviteit;
- 2° dierproeven voor de evaluatie van fototoxiciteit;
- 3° dierproeven voor de uitwerking en de ontwikkeling van cosmetische eindproducten en ingrediënten of combinaties van ingrediënten van cosmetische producten;
- 4° dierproeven voor de uitwerking en de ontwikkeling van eindbiociden of -detergenten of combinaties van ingrediënten van biociden of detergenten;
- 5° dierproeven voor de productie van monoklonale antistoffen door de ascitesmethode, behalve vrijstelling verleend onder de door de Vlaamse Regering bepaalde voorwaarden;
- 6° dierproeven op niet-menselijke primaten van de volgende soorten: *Pan troglodytes* (Chimpansee), *Pan paniscus* (Bonobo), *Pongo pygmaeus* (Orang-oetan) en *Gorilla gorilla* (Gorilla);
- 7° dierproeven voor de ontwikkeling van tabaksproducten;
- 8° dierproeven betreffende de conventionele DL 50-test voor acute orale toxiciteit.

§ 4. Om elk risico voor duplicatie te vermijden is een dierproef verboden indien er gegevens bestaan die in België of in een andere Europese lidstaat met behulp van bij de wetgeving van de Unie erkende procedures zijn verkregen, tenzij in samenhang met die gegevens verdere proeven noodzakelijk zijn ter bescherming van de volksgezondheid, de veiligheid of het milieu.

Art. 55. § 1. De Vlaamse Regering kan, binnen de grenzen bepaald bij artikel 54, de dierproeven die zij bepaalt toelaten of verbieden, alsook de doeleinden omschrijven waarvoor dierproeven uitsluitend mogen worden gebruikt met inbegrip van de methoden voor het doden van de dieren.

§ 2. De Vlaamse Regering kan bepaalde dierproeven verbieden om dubbel gebruik te vermijden tenzij verder onderzoek vereist is ter bescherming van de volksgezondheid, de veiligheid en het milieu.

Afdeling 3. Proefdieren

Art. 56. § 1. Alleen de door de Vlaamse Regering bepaalde diersoorten, andere dan niet-menselijke primaten, die specifiek voor gebruik in procedures zijn gefokt, mogen als proefdier worden gebruikt.

§ 2. Alleen de volgende niet-menselijke primaten, doch slechts zover zij nakomelingen zijn van niet-menselijke primaten die in gevangenschap specifiek voor gebruik in procedures zijn gefokt of afkomstig zijn van uit zichzelf in stand houdende fokkolonies, mogen als proefdier worden gebruikt:

- 1° Penseelaapje (*Callithrix jacchus*);
- 2° Java-aap (*Macaca fascicularis*);
- 3° Rhesusaap (*Macaca mulatta*);
- 4° andere niet-menselijke primaten dan deze vermeld in artikel 54, paragraaf 3, 6°.

Art. 57. § 1. De Vlaamse Regering kan verdere regelen vaststellen betreffende de herkomst van de proefdieren en bijzondere voorwaarden bepalen met betrekking tot het houden van proefdieren van verschillende categorieën.

De Vlaamse Regering kan bovendien regelen voorschrijven om de herkomst van de dieren vast te stellen en te controleren. Honden en katten moeten echter steeds in een register worden ingeschreven, met de vermelding van hun herkomst.

§ 2. De gebruikers die bij het uitvoeren van dierproeven gebruik maken van paarden, honden, katten, varkens, herkauwers of primaten moeten een dierenarts aanwijzen, deskundig op het domein van de proefdiergeneeskunde, die belast wordt met de bescherming van de gezondheid en het welzijn van die dieren.

§ 3. De in artikel 56, paragraaf 1 en paragraaf 2 vermelde proefdieren die in een andere

Europese lidstaat rechtmatig zijn gefokt of gehouden, kunnen worden aangeleverd of gebruikt, en de producten die zijn ontwikkeld door gebruikmaking van deze dieren kunnen in de handel worden gebracht.

Art. 58. § 1. In het wild gevangen dieren worden niet in dierproeven gebruikt.

§ 2. Volgens de door haar bepaalde modaliteiten kan de Vlaamse Regering afwijkingen van paragraaf 1 toestaan indien middels een wetenschappelijke motivering wordt aangetoond dat het doel van de dierproef niet kan worden bereikt met een dier dat voor gebruik in procedures is gefokt.

De Vlaamse Regering bepaalt de modaliteiten van het vangen van dieren in het wild.

Art. 59. § 1. Zwerfdieren en verwilderde exemplaren van huisdiersoorten worden niet in dierproeven gebruikt.

§ 2. Afwijkingen van paragraaf 1 kunnen volgens de door de Vlaamse Regering bepaalde modaliteiten worden toegestaan, mits cumulatief aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1° er is een essentiële behoefte aan studies over de gezondheid en het welzijn van deze dieren of over ernstige gevaren voor het milieu of de gezondheid van mens en dier;

2° er wordt middels een wetenschappelijke motivering aangetoond dat het doel van de dierproef alleen door het gebruik van een zwerfdier of een verwilderd dier kan worden bereikt.

Afdeling 4. Erkenningen voor het gebruik van dierproeven

Art. 60. § 1. Elke gebruiker is onderworpen aan een voorafgaandelijke erkenning door de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden van deze erkenning, alsook de procedure voor het verlenen, het schorsen en het intrekken van de erkenning.

§ 2. De Vlaamse Regering kan daarenboven bijkomende voorwaarden voorschrijven met betrekking tot de bestemming van dieren eenmaal de dierproeven waarin deze dieren gebruikt werden, zijn beëindigd.

Art. 61. § 1. Fokkers en leveranciers zijn onderworpen aan een voorafgaandelijke erkenning door de Vlaamse Regering. Artikel 57, paragraaf 1, is ook op die inrichtingen van toepassing.

§ 2. De Vlaamse Regering kan de erkenning schorsen of intrekken. De Vlaamse Regering bepaalt de voorwaarden van die erkenning en de procedure voor het verlenen, het schorsen en het intrekken van die erkenning.

Art. 62. § 1. De gebruiker, de fokker of de leverancier wijst een persoon aan die verantwoordelijk is voor de naleving van de voorwaarden van de erkenning en voor het verstrekken van de door de Vlaamse Regering vastgestelde administratieve of statistische inlichtingen.

§ 2. De Vlaamse Regering kan regels vaststellen in verband met de opleiding en kwalificatie van het personeel van gebruikers, fokkers en leveranciers.

Art. 63. § 1. De proefleider is verantwoordelijk voor de dierproeven die hij uitvoert. Hij moet beschikken over een universitair diploma waarbij een fundamentele kennis van de medische of biologische wetenschappen wordt gewaarborgd.

Hij moet in elk geval de kennis en bekwaamheid bezitten die nodig zijn voor het uitvoeren van de dierproeven.

De Vlaamse Regering kan bijkomende regelen vaststellen met betrekking tot de vorming en de opleiding van de proefleider.

§ 2. De proefleider is verantwoordelijk voor het treffen van de maatregelen in verband met de nazorg der dieren.

Wanneer hij gebruik maakt van paarden, honden, katten, varkens, herkauwers of primaten, doet hij hiertoe beroep op een dierenarts.

Art. 64. De Vlaamse Regering bepaalt de aard en de vorm van de documenten die de gebruiker, de fokker, de leverancier of de proefleider bijhoudt, evenals de wijze waarop ze opgemaakt worden.

Afdeling 5. Controle-mechanismen:

Art. 65. Teneinde te waken over de overeenstemming met de eisen van deze codex, bepaalt de Vlaamse Regering de nadere regels van de regelmatige inspecties bij alle fokkers, leveranciers en gebruikers, inclusief in hun inrichtingen.

Art. 66. § 1. Ethische commissies worden opgericht bij de gebruikers. De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling, de werking en de opdrachten van deze ethische commissies.

§ 2. Ethische commissies worden goedgekeurd en gecontroleerd door de Dienst. De Vlaamse

Regering bepaalt de regels met betrekking tot de goedkeuring en de controle van de ethische commissies.

Art. 67. § 1. De Vlaamse Regering wijst een bevoegde instantie aan die belast wordt met het vergunnen van projecten.

Geen enkel project mag worden uitgevoerd zonder dat er vooraf een vergunning is voor verleend.

§ 2. Een project mag alleen worden uitgevoerd indien de projectevaluatie gunstig is.

In dit verband legt de Vlaamse Regering voorwaarden en evaluatiecriteria vast waaraan een project moet voldoen alsook de procedures voor het verlenen, het wijzigen, het vernieuwen, het schorsen en het intrekken van de vergunning voor een project. De Vlaamse Regering bepaalt dat deze voorwaarden verplichtingen kunnen inhouden ten aanzien van de verantwoordelijken voor de projecten.

§ 3. De Vlaamse Regering legt ook de voorwaarden vast van de beoordeling na afloop van een project en die van de niet-technische samenvatting van een project.

Art. 68. De Vlaamse Regering richt een instantie op, die Dierenwelzijnsceel wordt genoemd en die belast wordt met het dierenwelzijn bij fokkers, leveranciers en gebruikers. Zij bepaalt de samenstelling, de werking en opdrachten ervan.

Art. 69. § 1. De Vlaamse Regering richt een Proefdierencommissie op die tot taak heeft advies te verlenen over de aanschaf, de fok, de huisvesting, de verzorging en het gebruik van proefdieren en te zorgen voor de verspreiding van de beste praktijken.

§ 2. De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling en de werking ervan. De Proefdierencommissie is onder meer samengesteld uit vertegenwoordigers van de wetenschappelijke en medische wereld.

§ 3. De leden van de Proefdierencommissie zijn verplicht tot geheimhouding.

Afdeling 6. Verloop van de dierproeven

Art. 70. § 1. Dierproeven worden beperkt tot het strikt noodzakelijke.

§ 2. Er mag geen dierproef worden uitgevoerd indien het nagestreefde resultaat kan worden verkregen met behulp van een andere methode of beproevingsstrategie waarbij geen levende dieren worden gebruikt en die in de wetgeving van de Europese Unie is erkend.

§ 3. In geval van verschillende mogelijkheden worden de proeven geselecteerd die aan het grootste aantal van de volgende eisen voldoen:

1° er wordt een zo gering mogelijk aantal dieren gebruikt;

2° de betrokken dieren zijn dieren die het minst gevoelig zijn voor pijn, lijden, angst of blijvende schade;

3° de betrokken proeven berokkenen het minste pijn, lijden, angst of blijvende schade;

4° de betrokken proeven leveren naar verwachting de meest bevredigende resultaten op.

§ 4. Dierproeven worden als toepasselijk steeds onder algemene of plaatselijke verdoving uitgevoerd en er worden pijnstillers of andere gepaste methoden gebruikt om de pijn, het lijden en de angst tot een minimum beperken.

Procedures die zware letsels toebrengen die hevige pijn kunnen veroorzaken, worden niet zonder verdoving uitgevoerd.

Verdoving dient niet te worden toegepast indien geoordeeld wordt dat dit voor het dier meer traumatiserend is dan de procedure zelf of indien de verdoving onverenigbaar is met het doel van de dierproef.

Er mogen aan dieren geen stoffen worden toegediend waardoor zij niet meer, of slechts in verminderde mate, in staat zijn pijn te tonen bij te lichte verdoving of te geringe pijnstilling. In die gevallen waar de toediening van een dergelijke stof wel noodzakelijk is, wordt voorzien in een wetenschappelijke motivering, vergezeld van nadere gegevens over het verdovings- of pijnstillingsprotocol.

De dieren die pijn kunnen lijden als de verdoving eenmaal is uitgewerkt, worden preventief en postoperatief behandeld met pijnstillers of andere geschikte pijnbestrijdingsmethoden, voor zover dit verenigbaar is met het doel van de dierproef.

Zodra het doel van de dierproef is bereikt, worden gepaste maatregelen genomen om het lijden van het dier tot een minimum te beperken.

§ 5. De dood als eindpunt van een dierproef wordt zoveel mogelijk vermeden en vervangen door in een vroege fase vaststelbare, humane eindpunten.

Wanneer de dood als eindpunt onvermijdelijk is, wordt de dierproef zo opgezet dat zo weinig mogelijk dieren sterven en de duur en intensiteit van het lijden voor het dier zo gering mogelijk worden gehouden, en de dood, voor zover mogelijk, pijnloos is.

Art. 71. § 1. Dierproeven van didactische aard zijn slechts toegestaan in het hoger onderwijs en voor zover ze onmisbaar zijn voor de vorming van de studenten en niet door andere evenwaardige didactische methoden kunnen worden vervangen.

§ 2. De Vlaamse Regering kan de voorwaarden bepalen voor het ondernemen van dierproeven met het oog op de opleiding van gespecialiseerd personeel in de laboratoria.

Art. 72. § 1. Elke inrichting voor proefdieren beschikt over installaties en voorzieningen aangepast aan de diersoorten die erin ondergebracht zijn.

Het ontwerp, de bouw en de werking van de in het eerste lid bedoelde installaties en voorzieningen dienen zodanig te zijn dat de dierproeven zo doelmatig mogelijk kunnen worden uitgevoerd en dat met zo weinig mogelijk dieren en een minimum aan pijn, lijden, angst, of blijvende schade naar betrouwbare resultaten wordt gestreefd.

§ 2. De Vlaamse Regering bepaalt de in § 1 bedoelde eisen.

HOOFDSTUK IX DE RAAD VOOR DIERENWELZIJN

Art. 73. Er wordt een Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn opgericht. De Vlaamse Regering bepaalt de samenstelling van die Raad en zijn werking. Onder meer **de vertegenwoordigers van de verenigingen voor dierenbescherming, van het wetenschappelijk onderzoek, van de dierenartsen en van de kwekers maken er deel van uit.**

Art. 74. De Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn heeft tot taak aangelegenheden in verband met de bescherming en het welzijn van dieren te bestuderen. Hij geeft advies over de zaken waarvan het onderzoek hem wordt opgedragen door de Vlaamse Regering en kan aan deze voorstellen doen.

HOOFDSTUK X STRAFBEPALINGEN

Afdeling 1. Handhaving

Art. 75. § 1. Onverminderd de ambtsbevoegdheid van de officieren van gerechtelijke politie worden overtredingen op deze wet en op de uitvoeringsbesluiten ervan en op de Europese verordeningen, beschikkingen en besluiten ter zake opgespoord en vastgesteld door:

1° de leden van de federale en lokale politie;

2° de statutaire en contractuele personeelsleden van de Dienst die worden aangewezen door de Vlaamse Regering.

De contractuele personeelsleden van de Dienst leggen voorafgaand aan de uitoefening van hun functie de eed af in handen van de Vlaamse Regering.

De personeelsleden van de Dienst, vermeld in het eerste lid, hebben een legitimatiebewijs bij zich en tonen dat desgevraagd onmiddellijk. De Vlaamse Regering kan bepalen wie het legitimatiebewijs verleent, en wat het model en de inhoud van het legitimatiebewijs zijn.

§ 2. De overheidspersonen bedoeld in paragraaf 1 kunnen zich alle inlichtingen en bescheiden doen verstrekken die zij tot het volbrengen van hun taak nodig achten en overgaan tot alle nuttige vaststellingen.

In uitoefening van hun opdracht mogen zij alle vervoersmiddelen, gronden, bedrijven of lokalen waar levende dieren gehouden of gebruikt worden, betreden. Het bezoek van lokalen die tot woning dienen is slechts toegestaan van 5 uur 's morgens tot 9 uur 's avonds en met verlof van de rechter in de politierechtbank. Dit verlof is eveneens vereist voor het bezoek, buiten die uren, van lokalen die niet voor het publiek toegankelijk zijn.

Zij zijn gemachtigd om in de uitoefening van hun bevoegdheden:

1° assistentie vorderen van de politie voor de opdrachten waarbij er een risico kan geïdentificeerd worden voor de veiligheid van de personen;

2° zich laten bijstaan door personen die ze daarvoor hebben aangewezen op grond van hun deskundigheid;

3° over te gaan tot het verhoor van de overtreder en tot elk ander nuttig verhoor;

4° alle nodige maatregelen te treffen of op te leggen om de verplichtingen voortvloeiend uit artikel 13 en 14 onverwijld te doen naleven

§ 3. Zonder afbreuk te doen aan de regelgeving over de bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens, kunnen de overheidspersonen, vermeld in paragraaf

1, vaststellingen doen met audiovisuele middelen. Ze kunnen ook audiovisueel materiaal van derden gebruiken, als deze personen dat materiaal rechtmatig hebben gemaakt of verkregen.

§ 4. De processen-verbaal opgemaakt door de in paragraaf 1 bedoelde overheidspersonen hebben bewijskracht tot het tegenbewijs is geleverd; een afschrift ervan wordt binnen vijftien dagen na de vaststelling aan de overtreder toegezonden.

§ 5. Het proces-verbaal dat is opgesteld door de statutaire en contractuele personeelsleden van de Dienst die door de Vlaamse Regering aangewezen zijn, wordt overgemaakt aan de met toepassing van artikel 85 aangestelde ambtenaar.

§ 6. Wanneer een overtreding van deze wet of van een uitvoeringsbesluit ervan of van de Europese verordeningen en beschikkingen/besluiten terzake is vastgesteld, kunnen de overheidspersonen, bedoeld in paragraaf 5, een waarschuwing richten tot de overtreder waarbij die tot stopzetting van de overtreding wordt aangemaand.

De waarschuwing wordt, onder de vorm van een afschrift van het proces-verbaal waarin de feiten zijn vastgesteld, binnen de vijftien dagen na de vaststelling van de overtreding aan de overtreder toegezonden.

De waarschuwing vermeldt:

1° ten laste gelegde feiten en de overtreden wetsbepaling of -bepalingen;

2° de termijn waarin zij dienen te worden stopgezet;

3° dat, indien aan de waarschuwing geen gevolg wordt gegeven, het proces-verbaal zal worden overgemaakt aan de ambtenaar die belast is met de toepassing van de procedure die is bepaald in artikel 85 en dat de procureur des Konings zal kunnen worden ingelicht.

Art. 76. § 1. Met toepassing van artikel 23, lid 1, e) en h), van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de

verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) kan het bevoegde personeelslid van de Dienst beslissen om de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerkingen van persoonsgegevens in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon, als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in het tweede tot en met het tiende lid.

De afwijkingmogelijkheid, vermeld in het eerste lid, geldt alleen gedurende de periode waarin de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een controle, een onderzoek of de voorbereidende werkzaamheden die daarmee verband houden, in het kader van de decretale en reglementaire opdrachten van het bevoegde personeelslid van de Dienst, op voorwaarde dat het voor het goede verloop van het onderzoek noodzakelijk is of kan zijn dat de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet worden toegepast. De duur van de voorbereidende werkzaamheden mag in voorkomend geval niet meer bedragen dan een jaar vanaf de ontvangst van een verzoek tot uitoefening van een van de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening.

De persoonsgegevens, vermeld in het eerste lid, worden niet langer bewaard dan nodig is voor de doeleinden waarvoor ze worden verwerkt.

De afwijkingmogelijkheid, vermeld in het eerste lid, heeft geen betrekking op de gegevens die losstaan van het voorwerp van het onderzoek dat of van de controle die de weigering of beperking van de rechten, vermeld in het eerste lid, rechtvaardigt.

§ 2. Als de betrokkene in het geval, vermeld in paragraaf 1, eerste lid, tijdens de periode, vermeld in paragraaf 1, tweede lid, een verzoek indient op basis van artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, bevestigt de bevoegde functionaris voor gegevensbescherming de ontvangst daarvan.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming brengt de betrokkene schriftelijk, zo snel mogelijk en in elk geval binnen een maand vanaf de dag die volgt op de dag waarop hij het verzoek heeft ontvangen, op de hoogte van elke weigering of beperking van de rechten, vermeld in het eerste lid. De verdere informatie over de nadere redenen voor die weigering of die beperking hoeft niet te worden verstrekt als dat de decretale en reglementaire opdrachten van het bevoegde personeelslid van de Dienst zou ondermijnen, met behoud van de toepassing van het vierde lid. Als het nodig is, kan de voormelde termijn met twee maanden worden verlengd, rekening houdend met het aantal aanvragen en de complexiteit ervan. De verwerkingsverantwoordelijke brengt de betrokkene binnen een maand vanaf de dag die volgt op de dag waarop hij het verzoek heeft ontvangen, op de hoogte van die verlenging en van de redenen voor het uitstel.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming informeert de betrokkene ook over de mogelijkheid om een verzoek in te dienen bij de Vlaamse toezichtcommissie voor de verwerking van persoonsgegevens conform artikel 10/5 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer en om een beroep in rechte in te stellen.

De bevoegde functionaris voor gegevensbescherming noteert de feitelijke of juridische gronden waarop de beslissing is gebaseerd. Die informatie houdt hij ter beschikking van de voormelde Vlaamse toezichtcommissie.

Nadat het onderzoek afgesloten is, worden de rechten, vermeld in artikel 13 tot en met 22 van de voormelde verordening, in voorkomend geval, conform artikel 12 van de voormelde verordening opnieuw toegepast.

§ 3. Als een dossier dat persoonsgegevens als vermeld in paragraaf 1, eerste lid, bevat, naar het Openbaar Ministerie is gestuurd en kan leiden tot activiteiten onder leiding van het

Openbaar Ministerie of een onderzoeksrechter, en er onduidelijkheid is over het geheim van het onderzoek onder leiding van het Openbaar Ministerie of een onderzoeksrechter, mag de bevoegde functionaris voor gegevensbescherming op verzoek van de betrokkene overeenkomstig artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening pas antwoorden nadat het Openbaar Ministerie of, in voorkomend geval, de onderzoeksrechter heeft bevestigd dat een antwoord het onderzoek niet in het gedrang brengt of kan brengen.

Art. 77. § 1. Met behoud van de toepassing van artikel 75 worden overtredingen op deze wet en de uitvoeringsbesluiten ervan en op de Europese verordeningen, beschikkingen en besluiten ter zake in slachthuizen,

grensinspectieposten, plaatsen van uitgang, en erkenningsplichtige inrichtingen, vastgesteld door dierenartsen die daartoe door de Dienst aangesteld worden en die geen deel uitmaken van de Dienst. De Vlaamse Regering bepaalt de opdrachten die de voormelde dierenartsen uitvoeren.

§ 2. De Vlaamse Regering bepaalt de wijze van aanstelling en vergoeding van de dierenartsen, vermeld in paragraaf 1.

§ 3. De Vlaamse Regering bepaalt het tarief en de regels voor de betaling van retributies door de slachthuizen en de inrichtingen, vermeld in paragraaf 1, voor de opdrachten die uitgevoerd zijn door de dierenartsen die door de Dienst aangesteld zijn.

§ 4. De vaststellingen van de dierenartsen, vermeld in paragraaf 1., kunnen als basis worden gebruikt bij de opmaak van de processen-verbaal door de personen, vermeld in artikel 75.

Afdeling 2. Straffen

Art. 78. § 1. Onverminderd de toepassing, in voorkomend geval, van strengere straffen bepaald bij het Strafwetboek, wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot vijf jaar en met een geldboete van 52 euro tot 100.000 euro, hij die:

1° dierengevechten of schietoefeningen op dieren organiseert, er met zijn dieren of als toeschouwer aan deelneemt, eraan op enigerlei wijze medewerking verleent, of over de uitslag ervan weddenschappen inricht of aan deze weddenschappen deelneemt;

2° een dier achterlaat met de bedoeling zich ervan te ontdoen;

3° pijnlijke ingrepen verricht in overtreding van de bepalingen van artikel 51 § 1;

4° amputaties verricht die verboden zijn door artikel 50 § 1;

5° proeven doet in omstandigheden die strijdig zijn met de artikelen 54, 55, 57 § 3, 70 en 71;

6° een erkenningsaanvraag indient met het oog op de uitbating van een in artikel 8, § 1, bedoelde inrichting, terwijl voor hem een verbod geldt als bedoeld in § 4 van hetzelfde artikel;

7° een inrichting als bedoeld in artikel 8, § 1, beheert, of er een direct toezicht uitoefent op de dieren, terwijl voor hem een verbod geldt als bedoeld in § 4 van hetzelfde artikel;

8° seksuele betrekkingen heeft met dieren;

9° in weerwil van een gerechtelijk verbod tot het houden van dieren, opgelegd op grond van artikel 84, dieren houdt.

§ 2. Onverminderd de toepassing, in voorkomend geval, van strengere straffen bepaald bij het

Strafwetboek, wordt gestraft acht dagen tot vijf jaar en met een geldboete van 52 euro tot

100.000 euro, hij die, uitgezonderd bij overmacht, handelingen pleegt die niet door deze codex zijn voorzien en waardoor een dier zonder noodzaak omkomt of zonder noodzaak een verminking, een letsel of pijn ondergaat.

Art. 79. Onverminderd de toepassing, in voorkomend geval, van strengere straffen bepaald bij het Strafwetboek, wordt gestraft met een gevangenisstraf van acht dagen tot vijf jaar en met een geldboete van 52 euro tot 100.000 euro of met een van die straffen alleen, hij die:

1° de aanvalsdrijf van een dier opdrijft door het op te hitsen tegen een ander dier;

2° aan een dier stoffen, bepaald door de Vlaamse Regering, toedient of doet toedienen met het doel zijn prestaties te beïnvloeden of het opsporen van prestatie-beïnvloedende stoffen te verdoezelen;

3° in overtreding wordt bevonden van de bepalingen van artikel 13 of 14, van hoofdstuk IV of van hoofdstuk VIII, andere dan deze bedoeld bij artikel 78, 5°, of van besluiten genomen in uitvoering van die bepalingen;

4° de door de bevoegde overheidspersonen voorgeschreven maatregelen bedoeld in artikel

75, paragraaf 2, derde lid, 4°, niet nakomt of de getroffen maatregelen tenietdoet;

5° een dier arbeid laat verrichten, die kennelijk zijn natuurlijke krachten te boven gaat;

6° in overtreding van hoofdstuk VI wordt bevonden;

7° honden als last- en trekdieren gebruikt, onverminderd de afwijkingen die de Vlaamse Regering kan verlenen volgens de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt;

8° een blind gemaakte vogel te koop stelt, verkoopt, koopt of houdt;

9° een dier gebruikt voor africhting, encenering, reclame of gelijkaardige doeleinden in de mate dat dit oneigenlijk gebruik duidelijk leidt tot vermijdbare pijn, lijden of letsel;

10° handelt in strijd met artikel 11.2°, 11.3°, 13 §3., 36, paragraaf 3.4° of 36, paragraaf 3.5°;

11° een dier een stof toedient die het pijn of letsel kan berokkenen behalve om medische redenen of voor dierproeven bepaald in hoofdstuk VIII;

12° in overtreding van artikel 38, paragraaf 1, eerste lid, 2°, dieren afstaat aan personen van minder dan 16 jaar;

13° een dier onder rembours verzendt per post;

14° een bedrijf bedoeld in artikel 8, paragraaf 1, zonder de erkenning vereist bij dit artikel uitbaat of met miskenning van de voorwaarden, vermeld in artikel 8, paragraaf 2, eerste en tweede lid, uitbaat, de bepalingen genomen in uitvoering van de artikelen 7, 20, 21, 23, 25, 29 of 32, en de verplichtingen bepaald bij artikel 16, paragraaf 1, eerste lid, bij artikel 16, paragraaf

2, eerste en tweede lid, en bij de artikelen 37 en 38, paragraaf 1, eerste lid, 4°, paragraaf 2 en paragraaf 3 overtreedt;

15° geverfde of anderszins kunstmatig gekleurde dieren houdt of verhandelt;

16° dieren als prijs, beloning of gift uitlooft of uitreikt bij aankopen, wedstrijden, verlotingen, weddenschappen of andere gelijkaardige evenementen, behalve de afwijkingen welke door de Vlaamse Regering kunnen verleend worden volgens de voorwaarden die de Vlaamse Regering bepaalt; die afwijkingen kunnen alleen worden verleend ter gelegenheid van feesten, jaarmarkten, wedstrijden en andere manifestaties met een professioneel of geassimileerd karakter;

17° in overtreding wordt bevonden van de bepalingen van verordening (EG) nr. 1/2005 van de

Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer en daarmee samenhangende activiteiten en tot wijziging van de Richtlijnen 64/432/EEG en 93/119/EG en van Verordening (EG) nr. 1255/97;

18° in overtreding wordt bevonden van de bepalingen van verordening (EG) nr. 1099/2009 van de Raad van 24 september 2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden.

20° in overtreding wordt bevonden van artikel 27;

21° hij die een straatpaardenkoers en/of een oefenmoment ter voorbereiding van een dergelijke koers organiseert of eraan deelneemt, waarbij de koers geheel of gedeeltelijk gelopen wordt op de openbare weg, waarvan de bestrating bestaat uit asfalt, beton, straatkeien of klinkers of een ander hard materiaal.

Art. 80. Overtredingen op deze wet of op haar uitvoeringsbesluiten of op de Europese verordeningen en beschikkingen/besluiten ter zake die niet in de artikelen 78 en 79 zijn bepaald, worden gestraft een gevangenisstraf van acht dagen tot vijf jaar en met een geldboete van 52 euro tot 100.000 euro of met een van die straffen alleen.

Art. 81. Naast de straffen voorzien in de artikelen 78 en 79 kan de rechtbank daarenboven de sluiting bevelen van de inrichting waarin de misdrijven werden gepleegd definitief of voor een termijn van één maand tot vijf jaar.

Art. 82. De bepalingen van boek I van het Strafwetboek met inbegrip van hoofdstuk VII en van artikel 85, zijn op de in deze wet bepaalde misdrijven van toepassing.

Art. 83. Bij herhaling binnen vijf jaar na de vorige veroordeling wegens een bij de artikelen 78,

79 en 80 bepaalde misdrijf, kan gestraft worden met een gevangenisstraf en een boete gelijk aan het dubbele van het maximum dat bepaald is voor het misdrijf dat het laatst is gepleegd, of met een van die straffen alleen, zonder dat die straf lager mag zijn dan 200 euro of vijftien dagen gevangenisstraf.

De rechtbank kan daarenboven in die gevallen de sluiting bevelen van de inrichting waar de misdrijven werden gepleegd, definitief of voor een termijn van twee maanden tot vijf jaar.

Art. 84. De rechtbank kan, bijkomend aan de veroordeling wegens overtreding bepaald in deze codex, het recht ontzeggen definitief of voor een termijn van één maand tot vijf jaar dieren van één of meer soorten te houden.

Afdeling 3. Bestuurlijke transactie

Art. 85. § 1. Bij overtreding van deze wet of van de besluiten genomen ter uitvoering ervan of van de Europese verordeningen en beschikkingen/besluiten ter zake kan de ambtenaar, daartoe aangesteld door de Vlaamse Regering binnen het Departement Omgeving van de Vlaamse overheid, een geldsom bepalen waarvan de vrijwillige betaling door de overtreder, de publieke vordering doet vervallen. Wordt de betaling geweigerd, dan wordt het dossier aan de Procureur des Konings toegezonden.

§ 2. Geen administratieve geldboete kan worden opgelegd meer dan drie jaar na de feitelijke overtreding tegen de bepalingen van deze wet.

De daden van onderzoek of van vervolging verricht binnen de in de vorige alinea gestelde termijn stuiten de loop ervan. Met die daden begint een nieuwe termijn van gelijke duur te lopen, zelfs ten aanzien van personen die daarbij niet betrokken waren.

§ 3. Het bedrag van de te betalen geldsom mag niet lager zijn dan de helft van het minimum noch hoger zijn dan het maximum van de voor de overtreding bepaalde geldboete.

Bij samenloop van verschillende overtredingen worden de bedragen van de geldsommen samengevoegd, zonder dat het totale bedrag hoger mag zijn dan het dubbele van het maximum van de boete bepaald in artikel 78, 79 en 80.

Het bedrag van deze geldsommen wordt verhoogd met de opdecimen die van toepassing zijn op de strafrechtelijke geldboeten.

§ 4. De expertisekosten alsmede de kosten gemaakt in uitvoering van artikel 86, paragraaf 3, worden ten laste gelegd van de overtreder.

§ 5. De betalingsmodaliteiten worden door de Vlaamse Regering vastgesteld.

Afdeling 4. inbeslagname

Art. 86 § 1. Wanneer de in artikel 75, paragraaf 1., bedoelde overheidspersonen een inbreuk op deze wet, haar uitvoeringsbesluiten of Europese verordeningen of beschikkingen/besluiten vaststellen en deze inbreuk over levende dieren gaat, kunnen zij deze dieren administratief in beslag nemen en indien nodig onderbrengen in een geschikte opvangplaats.

Zij kunnen tevens dieren in beslag nemen wanneer deze gehouden worden in weerwil van een in toepassing van artikel 84 uitgesproken verbod.

§ 2. Als de dieren die in beslag worden genomen met toepassing van paragraaf 1. worden opgevangen in een erkend dierenasiel, bezorgt het erkende dierenasiel aan de Dienst een overzicht van de dieren die zijn opgevangen en de tijdsduur waarin ze zijn opgevangen.

Er wordt een vergoeding betaald aan het erkende dierenasiel voor de opvang en voor de kosten verbonden aan de opvang.

De Vlaamse Regering bepaalt het bedrag van de vergoeding en de nadere regels van de procedure, vermeld in het eerste en tweede lid.

§ 3. In de in paragraaf 1 bedoelde gevallen wordt een kopie van het in artikel 75, paragraaf 4, bedoelde proces verbaal bezorgd aan de Dienst.

§ 4. De Dienst bepaalt de bestemming van het dier dat overeenkomstig paragraaf 1 in beslag werd genomen. Deze bestemming kan bestaan uit:

1° het al dan niet tegen waarborgsom teruggeven van het dier aan de verantwoordelijke van het dier;

2° het verkopen van het dier;

3° het in volle eigendom geven van het dier aan een natuurlijke persoon of rechtspersoon;

4° het slachten van het dier;

5° het zonder verwijl doden van het dier.

§ 5. Het in paragraaf 1 bedoelde beslag wordt van rechtswege opgeheven door de in paragraaf

4 bedoelde beslissing of, bij het uitblijven van dergelijke beslissing, na een termijn van twee maanden te rekenen vanaf de datum van inbeslagname.

Art. 87. De in artikel 75, paragraaf 1, bedoelde overheidspersonen kunnen eveneens de kadavers, het vlees of de voorwerpen die het voorwerp vormen van de inbreuk of die gediend hebben om de inbreuk te plegen of die bestemd waren om de inbreuk te begaan, administratief in beslag nemen en eventueel vernietigen.

Art. 88. § 1. De verantwoordelijke van het dier is een vergoeding verschuldigd aan de Dienst voor de kosten verbonden aan de maatregelen die worden genomen met toepassing van artikel 86, paragraaf 1 en 4, alsook artikel 87.

De Vlaamse Regering stelt de tarieven van de vergoedingen, vermeld in het eerste lid, vast.

De Vlaamse Regering stelt de nadere regels van de procedure vast.

§ 2. Dode dieren of op bevel van de Dienst gedode dieren worden verwijderd overeenkomstig de voorschriften van de bevoegde overheid. De eventuele kosten hiervoor ten laste van de

Dienst worden verhaald op de verantwoordelijke van het dier.

Art. 89. § 1. Als de betrokkene in gebreke blijft bij het betalen van de verschuldigde kosten, verhoogd met de invorderingskosten, vermeld in artikel 88, worden die bedragen bij dwangbevel ingevorderd.

§ 2. Het dwangbevel wordt geïssueerd en uitvoerbaar verklaard door een ambtenaar of ambtenaren die daartoe door de Vlaamse Regering worden aangewezen.

Het dwangbevel wordt aan de schuldenaar bij deurwaardersexploot betekend.

§ 3. Binnen een termijn van dertig dagen na de ontvangst van het dwangbevel kan de schuldenaar verzet doen door het Vlaamse Gewest te laten dagvaarden. Het verzet schorst de tenuitvoerlegging. Het Vlaamse Gewest kan de rechter verzoeken om de schorsing van de tenuitvoerlegging op te heffen.

§ 4. In het kader van het dwangbevel kan bewarend beslag gelegd worden. Op dit bewarend beslag zijn de bepalingen van deel V van het Gerechtelijk Wetboek houdende bewarend beslag en middelen tot tenuitvoerlegging van toepassing.

§ 5. Een beroep tegen een dwangbevel kan alleen worden ingesteld voor geschillen die in verband met de tenuitvoerlegging van het dwangbevel rijzen. Die geschillen worden voor de beslagrechter gebracht.

§ 6. Op grond van het uitvoerbaar verklaarde dwangbevel en tot zekerheid van voldoening van de kosten, vermeld in artikel 88, heeft het Vlaamse Gewest een algemeen voorrecht op alle roerende goederen van de schuldenaar en kan ze een wettelijke hypotheek nemen op al de daarvoor vatbare en in het Vlaamse Gewest gelegen of geregistreerde goederen van de schuldenaar.

Het voorrecht, vermeld in het eerste lid, neemt de rang in onmiddellijk na de voorrechten, vermeld in artikel 19 en 20 van de Hypotheekwet van 16 december 1851, en in artikel 23 van boek II van het Wetboek van Koophandel.

De rang van de wettelijke hypotheek wordt bepaald door de dagtekening van de inschrijving die genomen wordt krachtens het uitvoerbaar verklaarde en betekende dwangbevel.

De hypotheek wordt ingeschreven op verzoek van de ambtenaar, vermeld in paragraaf 1.

De inschrijving heeft plaats, niettegenstaande verzet, betwisting of beroep, op voorlegging van een afschrift van het dwangbevel dat eensluidend wordt verklaard door die ambtenaar en dat melding maakt van de betekening ervan.

Art. 90. § 1. In afwijking van artikel 89 kan de ambtenaar, vermeld in artikel 89, paragraaf 2, beslissen af te zien van de invordering van de kosten, vermeld in artikel 88, als de invorderingskosten groter zijn dan het terug te vorderen bedrag of als niet kan worden vastgesteld wie de overtreder is.

§ 2. De ambtenaar die belast is met de inning en de invordering van de kosten, vermeld in artikel 88, beslist ook over de gemotiveerde verzoeken tot uitstel of spreading van betaling die de overtreder tot hem richt.

Afdeling 5. Verbeurdverklaring

Art. 91. § 1. De rechtbank kan in de gevallen van artikel 86, paragraaf 1, eerste lid, de verbeurdverklaring van de in beslag genomen dieren bevelen.

§ 2. De verbeurdverklaring wordt steeds door de rechtbank bevolen:

1° van de met toepassing van artikel 86, paragraaf 1., tweede lid in beslag genomen dieren;

2° van de inzetten en het entreegeld die voor dierengevechten of schietoefeningen op dieren worden ontvangen, alsook van de voorwerpen of installaties die voor deze gevechten of oefeningen worden gebruikt.

HOOFDSTUK XI SLOTBEPALINGEN

Art. 92. § 1. De Wet van 14 augustus 1986 betreffende de bescherming en het welzijn der dieren wordt in het Vlaamse Gewest opgeven.

§ 2. Onverminderd de bepaling in paragraaf 1 en de met artikel 27, 1° opgelegde verbodsbepaling, blijft artikel 6ter, derde en vierde lid van de in paragraaf 1 vermelde wet in het Vlaamse Gewest van kracht voor de uitbaters van een paardencarrousel die zich tijdig op rechtsgeldige wijze hebben geregistreerd en een premie kregen toegekend voor de stopzetting van hun carrousel in het kader van het door de Vlaamse Regering bepaalde uitdoofscenario voor dit type kermisattractie.

§ 3. Onverminderd de bepaling in paragraaf 1 en de met artikel 11, 2°, 36 en 63, 4° opgelegde verbodsbepalingen, blijven artikel 9bis, paragraaf 2, 9ter en 9quater van de in paragraaf 1 vermelde wet in het Vlaamse Gewest van kracht voor de uitbaters van een houderij voor pelsdieren die zich tijdig op rechtsgeldige wijze hebben geregistreerd en een vergoeding kregen toegekend voor bedrijfsstopzetting of bedrijfsreconversie in het kader van het door de Vlaamse Regering bepaalde uitdoofscenario voor dit type inrichting.

§ 4. Onverminderd de bepaling in paragraaf 1 en de met artikel 11, 3° en 13, paragraaf 3 opgelegde verbodsbepalingen, blijven artikel 9quinquies, paragraaf 2, 9sexies en 9septies van de in paragraaf 1 vermelde wet in het Vlaamse Gewest van kracht voor de uitbaters van een inrichting voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding die zich tijdig op rechtsgeldige wijze hebben geregistreerd en een vergoeding kregen toegekend voor bedrijfsstopzetting of bedrijfsreconversie in het kader van het door de Vlaamse Regering bepaalde uitdoofscenario voor dit type inrichting.

Art. 93. In afwijking van artikel 43 mag de bedwelming bij runderen die geslacht worden volgens speciale methoden die vereist zijn voor religieuze riten, tijdelijk onmiddellijk na het kelen plaatsvinden, en dit tot op de datum dat de Vlaamse Regering bepaalt dat omkeerbare bedwelming voor deze diersoorten praktisch toepasbaar is.

Art. 94. Onverminderd de verbodsbepaling in artikel 11.1° is het houden van walvisachtigen in een dierentuin toegelaten zolang de inrichting hiervoor over een overeenkomstig het Decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning verleende rechtsgeldige omgevingsvergunning beschikt.

VOORSTEL VAN DECREET - HOUDENDE EEN VLAAMSE CODEX DIERENWEZLIJN

I. ALGEMENE TOELICHTING

Inleiding:

In de afgelopen decennia is in Europa het bewustzijn gegroeid dat dieren geen voorwerpen zijn waarmee men eender wat kan doen, maar dat ook dieren het recht hebben om met respect en fatsoenlijk behandeld te worden, om niet onnodig pijn te moeten lijden en hun welzijn gegarandeerd te zien. Wreedheid tegen dieren wordt terecht beschouwd als niet passend in een beschaafde samenleving en zelfs als barbaars.

In onze Vlaamse samenleving is er dan ook een groot draagvlak voor maatregelen die een humane behandeling van dieren en hun bescherming tegen onnodig lijden waarborgen.

In 1986 werd een Wet betreffende de bescherming en het welzijn der dieren uitgevaardigd.

Artikel 1 van deze wet bepaalde aanvankelijk: “Niemand mag wetens handelingen plegen die niet door deze wet zijn voorzien en die tot doel hebben dat een dier nutteloos omkomt of nutteloos een verminking, een letsel of pijn ondergaat.”

In 2007 werd dit gewijzigd in: “Niemand mag, uitgezonderd bij overmacht, handelingen plegen die niet door deze wet zijn voorzien en waardoor een dier zonder noodzaak omkomt of zonder noodzaak een verminking, een letsel, of pijn ondergaat.”

Op al te veel terreinen bleef de toepassing van deze principes echter dode letter. Pas toen de zesde staatshervorming de bevoegdheid inzake Dierenwelzijn overdroeg naar Vlaanderen, werden er bescheiden stappen in de goede richting gezet inzake effectieve handhaving van het dierenwelzijn en de aanpak van bedrijven en personen die dieren nodeloos laten lijden.

Dierenwelzijn werd daarbij ook – meer dan terecht uiteraard – een afzonderlijk bevoegdheidsdomein waarvoor een minister van Dierenwelzijn bevoegd werd.

De aanvankelijke vooruitgang die werd geboekt, stakte echter. Terwijl Wallonië en Brussel inmiddels al werk maakten van eigen dierenwelzijnswetgevingen, is de Vlaamse regering er tot op heden nog steeds niet in geslaagd de oude federale en hopeloos verouderde dierenwelzijnswet te vervangen door eigen Vlaamse wetgeving. De Vlaamse regering slaagt er niet in gelijke tred te houden met de groeiende empathie van de Vlaamse bevolking ten aanzien van dieren.

1.1. Dierenwelzijn –Vlaamse versus federale bevoegdheid:

Sedert de zesde staatshervorming is de bevoegdheid inzake Dierenwelzijn in strikte zin overgedragen naar de gewesten. Dat bleek zeker een goede zaak te zijn. Er kwam een minister die Dierenwelzijn als afzonderlijke bevoegdheid toegewezen kreeg en terwijl het dierenwelzijn op federaal niveau eerder stiefmoederlijk werd behandeld, krijgt het beleidsdomein nu eindelijk de aandacht die het verdient. Ook landbouw – een bevoegdheid die toch wel veel raakvlakken heeft met dierenwelzijn – is een Vlaamse bevoegdheid.

Een aantal dierenwelzijnsaspecten bleven tot op heden echter nog steeds exclusief voorbehouden voor het federale niveau. Zo bleef de federale overheid bevoegd voor de dierengezondheid. De Bijzondere wet op de hervorming der instellingen stelt op dat punt wat betreft het federale bevoegdheidsluik expliciet wat volgt: “de normering en de daarop toepasbare controle inzake de dierengezondheid en de kwaliteit van de dierlijke producten met het oog op het verzekeren van de veiligheid van de voedselketen.”

Dit heeft tot gevolg dat – ondanks de Vlaamse bevoegdheid voor Dierenwelzijn – de controles op landbouwbedrijven en slachterijen nog steeds grotendeels gebeuren door het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV); controles die overeenkomstig de bevoegdheidsverdeling focussen op het waarborgen van de veiligheid van de voedselketen, maar waarbij in dat verband gelijktijdig wordt toegezien op het dierenwelzijn dat daar onlosmakelijk mee verbonden is. Controleurs van FAVV in de landbouwsector melden – conform een samenwerkingsakkoord van 2015 – mogelijke inbreuken op het dierenwelzijn aan de Vlaamse dienst Dierenwelzijn. Niettegenstaande Dierenwelzijn een Vlaamse bevoegdheid is, ontsnapt de veeteelt-, pluimvee en kleinveesector – met nochtans het grootste aantalgedomesticeerde dieren – om die reden jammer genoeg nog al te vaak aan de rechtstreekse controle van de dienst Dierenwelzijn.

Wat betreft de slachthuiscontroles is er in Vlaanderen sinds 2020 echter een duidelijke kentering waarneembaar. Naast de FAVV-controles in het kader van de voedselveiligheid, is er onder druk van de publieke opinie meer en meer aandacht van de opeenvolgende Vlaamse regeringen voor het welzijn van landbouwdieren wanneer deze in de Vlaamse slachthuizen het einde van het productieproces bereiken.

1.2. Kernpunten van de Vlaamse Codex Dierenwelzijn:

Deze Vlaamse Codex Dierenwelzijn beoogt vooreerst een codificatie van de in Vlaanderen geldende regels uit de bestaande Dierenwelzijnswet waarbij de structuur van de op dit ogenblik binnen het Vlaamse Gewest van kracht zijnde oude Dierenwelzijnwet behouden blijft. Hierbij worden echter de meest recente Europese wetgeving en de hedendaagse inzichten inzake dierenwelzijn geïntegreerd.

In die optiek biedt deze Vlaamse Codex Dierenwelzijn een robuust kader, waarbij de Vlaamse regering de verdere regelgevende invulling dient te verzekeren, met bijzondere aandacht voor activiteiten en handelingen waarbij dieren worden ingezet voor ontspanningsdoeleinden, dierproeven en het doden van dieren, die allen onnoemelijk veel dierenleed kunnen veroorzaken.

Tevens wordt in deze codex een evenwichtig kader uitgewerkt wat betreft de identificatie van dieren, de opvang van achtergelaten dieren, alsook de nieuwe verplichting voor de lokale overheden om de eigenaar van een identificeerbaar kadaver dat op de openbare weg wordt aangetroffen te verwittigen zodat deze niet langer in het ongewisse blijft over het lot van diens weggelopen dier.

Op die manier zal Vlaanderen ook op het vlak van dierenwelzijn eindelijk over een eigen modern regelgevend kader kunnen beschikken waarbij aan dieren de bescherming en rechten worden toegekend die zij verdienen.

Via dit instrument wordt tevens zowel aan handhavingsdiensten, als aan de rechterlijke instanties een instrument ter beschikking gesteld om in Vlaanderen paal en perk te kunnen stellen aan alle vormen van dierenverwaarlozing en mishandeling.

II. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

Artikel 1:

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2:

Dit artikel begrenst het toepassingsgebied van deze Vlaamse Codex Dierenwelzijn.

Artikel 3:

Dit artikel herneemt artikel 1 uit de Dierenwelzijnswet.

Artikel 4:

Dit artikel herneemt artikel 3 uit de Dierenwelzijnswet, waarbij het begrippenkader alfabetisch gerangschikt wordt om de leesbaarheid te verhogen. Tevens worden volgende begrippen die in de uitvoeringsbesluiten van de Dierenwelzijnswet worden gedefinieerd, opgenomen in dit artikel zodat deze eenduidig decretaal verankerd worden: circus, controlepost, dierenarts, eigenaar of houder, grensinspectieposten en plaatsen van uitgang, identificatie, identificatiegegevens, Minister, rondreizende tentoonstelling, roofvogel, roofvogeldemonstraties, vervoerder, verzamelcentrum, verzorger.

Artikel 5:

Dit artikel herneemt artikel 3bis uit de Dierenwelzijnswet.

Artikel 6:

Dit artikel voert de mogelijkheid in om het houden van een dier te onderwerpen aan een vergunningsplicht in het kader van de dierenwelzijnsreglementering.

Binnen het kader van het Decreet van 25 april 2014 betreffende de omgevingsvergunning bestaat reeds een systeem van vergunningen en aktenamen met betrekking tot de exploitatie van een inrichting vermeld onder rubriek 9 (dieren) van bijlage 1 bij het Besluit van de Vlaamse Regering van 1 juni 1995 houdende algemene en sectorale bepalingen inzake milieuhygiëne, die betrekking heeft op het houden van dieren. De finaliteit van voormeld decreet ligt echter op het beheersen van milieuhinder die door de onder deze rubriek ressorterende inrichtingen en/of dieren kan veroorzaakt worden.

Aangezien de finaliteit van deze codex, m.n. het streven naar een optimaal dierenwelzijn, wezenlijk verschilt van de finaliteit van het Omgevingsvergunningsdecreet, komt het gepast voor om in het kader van de dierenwelzijnsreglementering ook in de mogelijkheid van een vergunningsplicht te voorzien.

Om administratieve overlast te beperken, geldt een in het kader van het Omgevingsvergunningsdecreet bekomen hoger vermelde omgevingsvergunning of aktenaamte tevens als vergunning in het kader van deze codex-bepaling.

Artikel 7:

Dit artikel herneemt artikel 7, paragraaf 1 en 4 van de Dierenwelzijnswet.

Aanvullend wordt een nieuwe regeling ingevoerd die bepaalt hoe een dierenarts dient te handelen indien er hem een dier wordt aangeboden dat onderworpen is aan de registratie- en identificatieplicht, doch niet geregistreerd en niet geïdentificeerd is.

Tot slot wordt, op basis van de registratie en identificatie van een dier, een weerlegbaar vermoeden van eigendom ingevoerd.

Om ook op dit punt de administratieve overlast te beperken, geldt een overeenkomstig de Dierengezondheidswet van 24 maart 1987 verrichte registratie, merking, en identificatie van niet in het wild levende dieren en veebeslagen als een registratie en identificatie in het kader van deze codexbepaling.

Artikel 8:

De paragrafen 1 t/m 4 van dit artikel hernemen artikel 5 van de Dierenwelzijnswet.

Met paragraaf 5 krijgt de oprichting van de Vlaamse Dierentuincommissie een explicietedecretale verankering in deze codex.

Artikel 9:

Dit artikel voert een nieuwe bepaling in die een algemene vaardigheids- en bekwaamheidsvereiste oplegt aan de houder van elk dier.

De Vlaamse regering wordt de mogelijkheid geboden om, in functie van de noden van bepaalde diersoorten, bepaalde minimum vaardigheids- en bekwaamheidsvereisten op te leggen aan de houders.

Artikel 10:

Dit artikel voert een nieuwe een minimum leeftijdsvoorwaarde in voor het houden van een dier.

Het komt gepast voor om, inzonderheid vanuit aansprakelijkheidsoogpunt, deze leeftijd gelijk te schakelen met de leeftijd waarop iemand de burgerlijke meerderjarigheid bereikt.

Artikel 11:

Dit artikel voert een nieuwe verbodsbepaling in voor het houden van bepaalde diersoorten, alsook voor het houden van niet-geregistreerde dieren indien deze aan dergelijke registratie- en identificatieplichten zijn onderworpen.

Voor de bestaande dierentuinen waar op dit ogenblik nog walvisachtigen worden gehouden wordt met artikel 94 een overgangsbepaling met uitdoofscenario voorzien. Het houden van walvisachtigen in dierentuinen wordt gekoppeld aan de geldigheidsduur van de vigerende omgevingsvergunning die hiervoor vereist is in het kader van het Omgevingsvergunningsdecreet van 25 april 2014.

Het houden van dieren die uitsluitend of voornamelijk bestemd zijn voor de productie van pels, alsook van dieren die bestemd zijn voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding wordt via deze bepaling voortaan expliciet verboden.

Via artikel 92, paragraaf 3 en paragraaf 4 worden de bepalingen met het uitdoofscenario uit de Dierenwelzijnswet behouden voor de pelshouderijen en inrichtingen voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding die hiervoor in aanmerking kwamen.

Tot slot wordt eveneens een expliciet verbod ingevoerd wat betreft het houden van dieren die in het kader van deze codex aan een identificatie- en registratieplicht zijn onderworpen, doch die geen identificatieteken dragen of niet werden geregistreerd.

Artikel 12:

Dit artikel legt een aantal nieuwe expliciete verboden op met betrekking tot handelingen met dieren.

Artikel 13:

Dit artikel herneemt de bepalingen vermeld in artikel 4, paragrafen 1, 2/1, 3 en 4, alsook artikel 9quinquies, paragraaf 1 uit de Dierenwelzijnswet.

Artikel 14:

Dit artikel herneemt vooreerst de bepalingen vermeld in artikel 4, paragrafen 2 en 4 van de Dierenwelzijnswet.

Daarnaast wordt in dit artikel een expliciet verbod opgenomen dat definitief paal en perk zal stellen op het houden van de zogenaamde kettinghonden. Op basis van de huidige Dierenwelzijnswet mag een hond op de eigendom waar het dier gewoonlijk verblijft nog steeds ongestraft voortdurend worden vastgemaakt aan een ketting, zolang deze ketting voldoende lang wordt geacht.

Honden zijn echter sociale dieren en het kan niet in redelijkheid worden betwist dat kettinghonden vaak bitter weinig aandacht krijgen van hun eigenaars. Deze situatie leidt bij dergelijke honden tot stress, verveling, eenzaamheid en sociaal onaangepast gedrag. Dit alles verhoogt ook de kans gedragsproblemen zoals agressie, bijtincidenten en onafgebroken blaffen.

Het voortdurend aan een ketting aangelijnd zijn, houdt voor de hond grote gezondheidsrisico's in. De nek van een hond zit immers vol met zeer delicate en belangrijke lichaamsdelen die de fysiologische processen in het hondenlichaam sturen en de hond gezond houden; denk hierbij bijvoorbeeld aan de schildklier die zich aan de voorkant van de hals net onder het strottenhoofd bevindt.

Het constant trekken aan de ketting kan ter hoogte van de hals dan ook leiden tot onder meer schildklierbeschadigingen, spier- en zenuwafwijkingen, of hernialetsels waarbij het bindweefsel van de tussenwervelschijven scheurt met verlamings- of uitvalsverschijnselen aan een of meerdere poten.

Verschillende Vlaamse gemeenten hebben deze gezondheids- en welzijnsrisico's voor kettinghonden reeds ingezien en daarom via een gemeentelijk (politie)reglement het houden van kettinghonden expliciet verboden binnen hun gemeentegrenzen.

Met deze bepaling geldt voortaan een uniforme regeling om definitief een einde te maken aan het kettinghondendierenleed in Vlaanderen.

Er wordt tot slot eveneens een verbod ingevoerd op het gebruik bij honden en katten van halsbanden die elektrische prikkels kunnen toedienen met uitzondering van elektrische halsbanden die gekoppeld zijn aan een onzichtbare omheining.

Dit voorgesteld verbod voor honden ligt in de lijn met de houding op Europees niveau ten aanzien van elektrische halsbanden. Verschillende Europese landen, namelijk Oostenrijk, Denemarken, Finland, Duitsland, Noorwegen, Slovenië, delen van het Verenigd Koninkrijk en Zweden hebben reeds dergelijk verbod uitgevaardigd. Elektrische halsbanden worden immers gebruikt in aversietraining. Wereldwijd is er de laatste jaren evenwel een tendens om aversietraining te ontmoedigen en beloningsgerichte training te stimuleren. De hond krijgt dan een beloning bij gewenst gedrag, dat daarna toeneemt.

Valt niet onder het verbod de halsband gekoppeld aan een onzichtbare omheining. In dit geval wordt een gebied afgebakend met een ondergrondse omheining. Als het dier de omheining nadert, dient de halsband automatisch een elektrische prikkel toe. Omdat de hond de elektrische prikkel kan voorspellen en controleren bij dit type halsbanden is het welzijnsrisico beperkt. Bovendien biedt dit systeem de mogelijkheid om een dier meer bewegingsvrijheid te geven binnen een niet omheind domein.

Alhoewel bij katten de trainingshalsbanden op dit moment weinig ingeburgerd zijn, wordt een verbod op trainingshalsbanden met afstandsbediening ook voor deze dieren ingevoerd, en dit vanuit het voorzorgsbeginsel. Er moet met andere woorden niet gewacht worden om bepaalde schadelijke activiteiten te reguleren totdat een schadelijke activiteit ingeburgerd is geraakt.

Artikel 15:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 9 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 16:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 9 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 17:

Dit artikel voert vooreerst een nieuwe verplichting in voor de lokale besturen om onmiddellijk tot identificatie en registratie over te gaan indien op hun grondgebied een niet-geïdentificeerd of geregistreerd achtergelaten, verloren of zwervende dier wordt aangetroffen dat aan deze identificatie en registratieplicht onderworpen is.

Gelijktijdig wordt aan deze lokale besturen de verplichting opgelegd om, zodra een geïdentificeerd en geregistreerd kadaver op hun grondgebied wordt aangetroffen, de verantwoordelijke van het dier op te sporen en hiervan in kennis te stellen.

Het kan niet in worden betwist dat de verantwoordelijken van een dier vaak jarenlang vruchteloos op zoek zijn naar hun weggelopen dier en kosten noch moeite sparen om hun dier terug te vinden. Het komt in die optiek dan ook gepast voor dat een lokaal bestuur dat weet heeft dat een geïdentificeerd en geregistreerd dier niet langer in leven is, de verantwoordelijke van het dier hiervan onverwijld in kennis stelt.

Artikel 18:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 5bis van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 19:

Dit artikel voert een nieuwe bepaling in die de Vlaamse Regering de mogelijkheid biedt om de wildgroei of uitpattingen op het vlak van het kweken van dieren aan banden te leggen.

Het kan immers niet worden betwist dat dergelijke zaken aan de basis kunnen liggen van enorm veel dierenleed, waarbij onoordeelkundige kweekmethodes ook een negatieve impact kunnen hebben op de genetica van dieren.

Verder herneemt dit artikel de bepalingen uit artikel 7 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 20:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 6, paragraaf 1 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 21:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 6, paragraaf 1 en artikel 6bis van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 22:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 6, paragraaf 1 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 23:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 6bis van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 24:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 6bis van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 25:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 6, paragraaf 2 van de Dierenwelzijnswet.

Tevens voert dit artikel voor de Vlaamse Regering de mogelijkheid in om kermisattracties waarbij dieren zouden ingezet worden te onderwerpen aan een voorafgaande vergunningsplicht in het kader van deze codex om een, in het kader van het welzijn van deze kermisdieren, optimale controle en toezicht te kunnen uitoefenen.

Artikel 26:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 6, paragraaf 2 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 27:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 6ter van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 92, paragraaf 2 van deze codex voorziet een uitzonderingsbepaling op het met artikel

27, 1° opgelegde verbod om paardachtigen in te zetten in een paardencarrousel. Voor de uitbaters van een paardencarrousel die zich tijdig op rechtsgeldige wijze hebben geregistreerd en een premie kregen toegekend voor de stopzetting van hun carrousel in het kader van het door de Vlaamse Regering bepaalde uitdoofscenario voor dit type kermisattractie, blijft artikel 6ter, derde en vierde lid van de Dierenwelzijnswet in het Vlaamse Gewest van kracht.

Om te vermijden dat uitbaters van paardencarrousel, ter vervanging van paardachtigen, andere trek- of rijdieren zouden inzetten in hun carrousel, wordt het verbod met dit artikel uitgebreid tot deze andere dieren.

Artikel 28:

Dit artikel voert een expliciet verbod in om een levend dier in te zetten als prijs in kermisattracties of loterijen

Artikel 29:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 6, paragraaf 2 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 30:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 36.2° van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 31:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 6, paragraaf 3 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 32:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 6, paragraaf 2 van de Dierenwelzijnswet.

Tevens voert dit artikel voor de Vlaamse Regering de mogelijkheid in om roofvogeldemonstraties waarbij roofvogels worden ingezet te onderwerpen aan een voorafgaande vergunningsplicht in het kader van deze codex om een, in het kader van het welzijn van deze roofvogels, optimale controle en toezicht te kunnen uitoefenen.

Artikel 33:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 6, paragraaf 2 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 34:

Dit artikel voert een aantal expliciete verbodsbepalingen in wat betreft handelingen met dieren in het kader van zogenaamde ontspanningsdoeleinden, waarvan dieren slachtoffer zouden kunnen worden.

Artikel 35:

Dit artikel biedt de Vlaamse Regering de mogelijkheid om indien nodig voorwaarden uit te vaardigen voor de vrijwaring van het welzijn van dieren die worden gebruikt voor africhting, inscenering, reclame of gelijkaardige doeleinden.

Artikel 36:

Dit artikel legt in deze codex de decretale basis vast op basis waarvan de Vlaamse Regering specifieke regels inzake dierenwelzijn kan vaststellen voor het houden van de dieren voor productiedoeleinden in de landbouw.

Tevens vormt dit artikel de decretale grondslag op basis waarvan de Vlaamse Regering gemachtigd wordt om financiële steun te verlenen voor elk initiatief waarbij, voor het houden van dieren voor productiedoeleinden in de landbouw, op vrijwillige wijze betere voorwaarden inzake dierenwelzijn worden bepaald of uitgevoerd.

Tot slot voert dit artikel een aantal verbodsbepalingen in met betrekking tot het houden van dieren voor productiedoeleinden in de landbouw. Zo hebben het rookverbod en het verbod om elektrische installaties uit te baten die niet beantwoorden aan het AREI tot doel om het risico op stalbranden terug te dringen; stalbranden die jaarlijks nog steeds ontzettend veel dierenleed veroorzaken.

Artikel 37:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 10 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 38:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 10bis, 11, 11bis, en 12 van de Dierenwelzijnswet.

Naast de uit de Dierenwelzijn hernomen verboden worden in deze codex wat betreft de handel in dieren aanvullend nog 4 extra verbodsbepalingen ingelast om handelsmisbruiken waarvan dieren het slachtoffer kunnen worden te voorkomen.

Artikel 39:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 12bis van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 40:

Dit artikel herneemt de bepaling uit artikel 3, 1ste lid van de Verordening (EG) Nr. 1/2005 van de Raad van 22 december 2004 inzake de bescherming van dieren tijdens het vervoer.

Artikel 41:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 13 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 42:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 14 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 43:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 15 van de Dierenwelzijnswet.

Daarnaast breidt dit artikel de mogelijkheden om een gewerveld dier te doden zonder voorafgaande bedwelming uit tot de dodingsacties waarin wordt voorzien krachtens het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu, alsook de dodingsacties waarin wordt voorzien krachtens het jachtdecreet van 24 juli 1997 teneinde de dierenwelzijnsregelgeving op dit punt in overeenstemming te brengen met voormelde Vlaamse decreten.

Artikel 44:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 16 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 45:

Om schendingen van het dierenwelzijn in slachthuizen te voorkomen en bestrijden wordt, ter aanvulling van artikel 16 van de Verordening (EG) nr. 1099/2009 van de Raad van 24 september 2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden, met dit artikel de verplichting opgelegd tot de installatie van een videobewakingsinstallatie.

Tevens worden met dit artikel de regels inzake het gebruik van de videobeelden, alsook van deze videobewakingsinstallatie vastgelegd.

Artikel 46:

Met dit artikel wordt de Vlaamse Regering de mogelijkheid geboden om verdere specifieke regels uit te vaardigen met betrekking te de opgesomde punten die een impact kunnen hebben op het dierenwelzijn.

Artikel 47:

Dit artikel legt een verplichting op aan de slachthuizen die voortvloeit uit artikel 17 van de Verordening (EG) nr. 1099/2009 van de Raad van 24 september 2009 inzake de bescherming van dieren bij het doden.

Artikel 48:

Dit artikel biedt de Vlaamse Regering de mogelijkheid om de installatie van slachtinfrastructuren, alsook de uitvoering van studies en onderzoeken met het oog op de uitwerking van slachttechnieken die een beter dierenwelzijn verzekeren, te ondersteunen volgens de door haar bepaalde modaliteiten.

Artikel 49:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 17 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 50:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 17bis van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 51:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 18 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 52:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 19 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 53:

Dit artikel vormt een decretale omzetting van artikel 1 van de Richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt.

Artikel 54:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 20, paragraaf 1 van de Dierenwelzijnswet.

Dit artikel vormt tevens een decretale omzetting van artikel 5, 36 en 46 van de Richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt.

Artikel 55:

Dit artikel biedt aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid om binnen de door deze codex bepaalde grenzen dierenproeven toe te staan of te verbieden, en herneemt tevens de bepalingen uit artikel 20, paragrafen 3 en 4 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 56:

Dit artikel biedt aan de Vlaamse Regering de mogelijkheid om, binnen de grenzen die bepaald worden door de Richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt, de diersoorten te bepalen die voor dierproeven mogen worden gebruikt.

Dit artikel vormt tevens wat betreft het gebruik van niet-menselijke primaten voor dierproeven een decretale omzetting van artikel 8 van de Richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt.

Artikel 57:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 20, paragraaf 1 en artikel 23 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 58:

Dit artikel vormt wat betreft het gebruik van in het wild gevangen dieren voor dierproeven een decretale omzetting van artikel 9 van de Richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt.

Artikel 59:

Dit artikel vormt wat betreft het gebruik van zwerfdieren en verwilderde exemplaren van huisdiersoorten voor dierproeven een decretale omzetting van artikel 11 van de Richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt.

Artikel 60:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 21, paragraaf 1 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 61:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 22 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 62:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 25 en 29 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 63:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 26 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 64:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 27 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 65:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 30/1 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 66:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 21, paragraaf 2 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 67:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 21, paragraaf 3 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 68:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 21, paragraaf 4 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 69:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 28 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 70:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 24 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 71:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 30 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 72:

Dit artikel vormt wat betreft de verzorging en huisvesting van proefdieren een decretale omzetting van artikel 33 van de Richtlijn 2010/63/EU van het Europees Parlement en de Raad van 22 september 2010 betreffende de bescherming van dieren die voor wetenschappelijke doeleinden worden gebruikt.

Artikel 73:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 31 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 74:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 32 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 75:

Dit artikel herneemt artikel 4, paragraaf 5 en artikel 34 van de dierenwelzijnswet.

Artikel 76:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 34bis van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 77:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 34ter van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 78:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 35 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 79:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 36 en 36bis van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 80:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 41 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 81:

Dit artikel herneemt de bepalingen uit artikel 37 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 82:

Dit artikel herneemt de bepaling uit artikel 38 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 83:

Dit artikel herneemt de bepaling uit artikel 39 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 84:

Dit artikel herneemt de bepaling uit artikel 40 van de Dierenwelzijnswet

Artikel 85:

Dit artikel herneemt de bepaling uit artikel 41bis van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 86:

Dit artikel herneemt de bepaling uit artikel 42, paragrafen 1 t/m3 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 87:

Dit artikel herneemt de bepaling uit artikel 42, paragraaf 4 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 88:

Dit artikel herneemt de bepaling uit artikel 42, paragrafen 5 en 6 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 89:

Dit artikel herneemt de bepaling uit artikel 42bis van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 90:

Dit artikel herneemt de bepaling uit artikel 42ter en 42quater van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 91:

Dit artikel herneemt de bepaling uit artikel 43 van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 92:

Dit artikel behoudt de in de Dierenwelzijnswet voorziene rechtsgronden die werden uitgevaardigd in het kader van de uitvoerscenario's voor paardencarrousel, pelsdierhouderijen en inrichting voor de productie van foie gras door middel van dwangvoeding.

Artikel 93:

Dit artikel herneemt de bepaling uit artikel 45ter van de Dierenwelzijnswet.

Artikel 94:

Dit artikel voorziet, rekening houdend met het in artikel 11 van deze codex geponeerde verbod op het houden van walvisachtigen, in een overgangsbepaling voor de bestaande dierentuinen die over een rechtsgeldige omgevingsvergunning beschikken voor het houden van deze diersoort.